הלכות עבודה זרה וחוקות הגויים

משנה תורה לרמב״ם

geulaquiz.com

פרק א

א בִּימֵי אֱנוֹשׁ טָעוּ בְּנֵי הָאָדָם טָעוּת גְּדוֹל וְנִבְעֲרָה עֲצַת חַכְמֵי אוֹתוֹ הַדּוֹר וֶאֱנוֹשׁ עַצְמוֹ מִן הַטּוֹעִים הָיָה. וְזוֹ הָיְתָה טָעוּתָם. אָמְרוּ הוֹאִיל וְהָאֱלֹהִים בָּרָא כּוֹכָבִים אֵלּוּ וְגַלְגַּלִּים לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם וּנְתָנָם בַּמָּרוֹם וְחָלַק לָהֶם כָּבוֹד וְהֵם שַׁמָּשִׁים הַמְשַׁמְּשִׁים לְפָנָיו רְאוּיִין הֵם לְשַׁבְּחָם וּלְפָאֳרָם וְלַחֲלֹק לָהֶם כָּבוֹד. וְזֶהוּ רְצוֹן הָאֵל בָּרוּךְ הוּא לְגַדֵּל וּלְכַבֵּד מִי שֶׁגִּדְּלוֹ וְכִבְּדוֹ. כְּמוֹ שֶׁהַמֶּלֶךְ רוֹצֶה לְכַבֵּד הָעוֹמְדִים לְפָנָיו וְזֶהוּ כְּבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ. כֵּיוָן שֶׁעָלָה דָּבָר זֶה עַל לִבָּם הִתְחִילוּ לִבְנוֹת לַכּוֹכָבִים הֵיכָלוֹת וּלְהַקְרִיב לָהֶן קָרְבָּנוֹת וּלְשַׁבְּחָם וּלְפָאֳרָם בִּדְבָרִים וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְמוּלָם כְּדֵי לְהַשִּׂיג רְצוֹן הַבּוֹרֵא בְּדַעְתָּם הָרָעָה. וְזֶה הָיָה עִקַּר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכָךְ הָיוּ אוֹמְרִים עוֹבְדֶיהָ הַיּוֹדְעִים עִקָּרָהּ. לֹא שֶׁהֵן אוֹמְרִים שֶׁאֵין שָׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא כּוֹכָב זֶה. הוּא שֶׁיִּרְמְיָהוּ אוֹמֵר מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאַיִן כָּמוֹךָ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא. כְּלוֹמַר הַכֹּל יוֹדְעִים שֶׁאַתָּה הוּא לְבַדְּךָ אֲבָל טָעוּתָם וּכְסִילוּתָם שֶׁמְּדַמִּים שֶׁזֶּה הַהֶבֶל רְצוֹנְךָ הוּא׃

ב וְאַחַר שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים עָמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם נְבִיאֵי שֶׁקֶר וְאָמְרוּ שֶׁהָאֵל צִוָּה וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּ כּוֹכָב פְּלוֹנִי אוֹ כָּל הַכּוֹכָבִים וְהַקְרִיבוּ לוֹ וְנִסְכוּ לוֹ כָּךְ וְכָךְ וּבְנוּ לוֹ הֵיכָל וַעֲשׂוּ צוּרָתוֹ כְּדֵי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לוֹ כָּל הָעָם הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים וּשְׁאָר עַמֵּי הָאָרֶץ. וּמוֹדִיעַ לָהֶם צוּרָה שֶׁבָּדָה מִלִּבּוֹ וְאוֹמֵר זוֹ הִיא צוּרַת הַכּוֹכָב פְּלוֹנִי שֶׁהוֹדִיעוּהוּ בִּנְבוּאָתוֹ. וְהִתְחִילוּ עַל דֶּרֶךְ זוֹ לַעֲשׂוֹת צוּרוֹת בַּהֵיכָלוֹת וְתַחַת הָאֵילָנוֹת וּבָרְאשֵׁי הֶהָרִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וּמִתְקַבְּצִין וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהֶם וְאוֹמְרִים לְכָל הָעָם שֶׁזּוֹ הַצּוּרָה מֵיטִיבָה וּמַרְעָה וְרָאוּי לְעָבְדָהּ וּלְיִרְאָה מִמֶּנָּה. וְכַהֲנֵיהֶם אוֹמְרִים לָהֶם שֶׁבַּעֲבוֹדָה זוֹ תִּרְבּוּ וְתַצְלִיחוּ וַעֲשׂוֹ כָּךְ וְכָךְ וְאַל תַּעֲשׂוּ כָּךְ וְכָךְ. וְהִתְחִילוּ כּוֹזְבִים אֲחֵרִים לַעֲמֹד וְלוֹמַר שֶׁהַכּוֹכָב עַצְמוֹ אוֹ הַגַּלְגַּל אוֹ הַמַּלְאָךְ דִּבֵּר עִמָּהֶם וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּנִי בְּכָךְ וְכָךְ וְהוֹדִיעַ לָהֶם דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ וַעֲשׂוּ כָּךְ וְאַל תַּעֲשׂוּ כָּךְ. וּפָשַׁט דָּבָר זֶה בְּכָל הָעוֹלָם לַעֲבֹד אֶת הַצּוּרוֹת בַּעֲבוֹדוֹת מְשֻׁנּוֹת זוֹ מִזּוֹ וּלְהַקְרִיב לָהֶם וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת. וְכֵיוָן שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים נִשְׁתַּכַּח הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מִפִּי כָּל הַיְקוּם וּמִדַּעְתָּם וְלֹא הִכִּירוּהוּ וְנִמְצְאוּ כָּל עַם הָאָרֶץ הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים אֵינָם יוֹדְעִים אֶלָּא הַצּוּרָה שֶׁל עֵץ וְשֶׁל אֶבֶן וְהַהֵיכָל שֶׁל אֲבָנִים שֶׁנִּתְחַנְּכוּ מִקְּטַנוּתָם לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהּ וּלְעָבְדָהּ וּלְהִשָּׁבַע בִּשְׁמָהּ. וְהַחֲכָמִים שֶׁהָיוּ בָּהֶם כְּגוֹן כֹּהֲנֵיהֶם וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מְדַמִּין שֶׁאֵין שֵׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא הַכּוֹכָבִים וְהַגַּלְגַּלִּים שֶׁנַּעֲשׂוּ הַצּוּרוֹת הָאֵלּוּ בִּגְלָלָם וּלְדַמּוֹתָן. אֲבָל צוּר הָעוֹלָמִים לֹא הָיָה שׁוּם אָדָם שֶׁהָיָה מַכִּירוֹ וְלֹא יוֹדְעוֹ אֶלָּא יְחִידִים בָּעוֹלָם כְּגוֹן חֲנוֹךְ וּמְתוּשֶׁלַח נֹחַ שֵׁם וְעֵבֶר. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה הָיָה הָעוֹלָם הוֹלֵךְ וּמִתְגַּלְגֵּל עַד שֶׁנּוֹלַד עַמּוּדוֹ שֶׁל עוֹלָם וְהוּא אַבְרָהָם אָבִינוּ׃

ג כֵּיוָן שֶׁנִּגְמַל אִיתָן זֶה הִתְחִיל לְשׁוֹטֵט בְּדַעְתּוֹ וְהוּא קָטָן וְהִתְחִיל לַחְשֹׁב בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְהָיָה תָּמֵהַּ הֵיאַךְ אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה הַגַּלְגַּל הַזֶּה נוֹהֵג תָּמִיד וְלֹא יִהְיֶה לוֹ מַנְהִיג וּמִי יְסַבֵּב אוֹתוֹ. כִּי אִי אֶפְשָׁר שֶׁיְּסַבֵּב אֶת עַצְמוֹ. וְלֹא הָיָה לוֹ מְלַמֵּד וְלֹא מוֹדִיעַ דָּבָר אֶלָּא מֻשְׁקָע בְּאוּר כַּשְׂדִּים בֵּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הַטְּפֵשִׁים וְאָבִיו וְאִמּוֹ וְכָל הָעָם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְהוּא עוֹבֵד עִמָּהֶם וְלִבּוֹ מְשׁוֹטֵט וּמֵבִין עַד שֶׁהִשִּׂיג דֶּרֶךְ הָאֱמֶת וְהֵבִין קַו הַצֶּדֶק מִתְּבוּנָתוֹ הַנְּכוֹנָה. וְיָדַע שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֱלוֹהַּ אֶחָד וְהוּא מַנְהִיג הַגַּלְגַּל וְהוּא בָּרָא הַכֹּל וְאֵין בְּכָל הַנִּמְצָא אֱלוֹהַּ חוּץ מִמֶּנּוּ. וְיָדַע שֶׁכָּל הָעוֹלָם טוֹעִים וְדָבָר שֶׁגָּרַם לָהֶם לְטָעוּת זֶה שֶׁעוֹבְדִים אֶת הַכּוֹכָבִים וְאֶת הַצּוּרוֹת עַד שֶׁאָבַד הָאֱמֶת מִדַּעְתָּם. וּבֶן אַרְבָּעִים שָׁנָה הִכִּיר אַבְרָהָם אֶת בּוֹרְאוֹ. כֵּיוָן שֶׁהִכִּיר וְיָדַע הִתְחִיל לְהָשִׁיב תְּשׁוּבוֹת עַל בְּנֵי אוּר כַּשְׂדִּים וְלַעֲרֹךְ דִּין עִמָּהֶם וְלוֹמַר שֶׁאֵין זוֹ דֶּרֶךְ הָאֱמֶת שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בָּהּ וְשִׁבֵּר הַצְּלָמִים וְהִתְחִיל לְהוֹדִיעַ לָעָם שֶׁאֵין רָאוּי לַעֲבֹד אֶלָּא לֵאלֹהַּ הָעוֹלָם וְלוֹ רָאוּי לְהִשְׁתַּחֲווֹת וּלְהַקְרִיב כְּדֵי שֶׁיַּכִּירוּהוּ כָּל הַבְּרוּאִים הַבָּאִים. וְרָאוּי לְאַבֵּד כָּל הַצּוּרוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ בָּהֶן כָּל הָעָם כְּמוֹ אֵלּוּ שֶׁהֵם מְדַמִּים שֶׁאֵין שָׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא אֵלּוּ. כֵּיוָן שֶׁגָּבַר עֲלֵיהֶם בִּרְאָיוֹתָיו בִּקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ לְהָרְגוֹ וְנַעֲשָׂה לוֹ נֵס וְיָצָא לְחָרָן. וְהִתְחִיל לַעֲמֹד וְלִקְרֹא בְּקוֹל גָּדוֹל לְכָל הָעוֹלָם וּלְהוֹדִיעָם שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֱלוֹהַּ אֶחָד לְכָל הָעוֹלָם וְלוֹ רָאוּי לַעֲבֹד. וְהָיָה מְהַלֵּךְ וְקוֹרֵא וּמְקַבֵּץ הָעָם מֵעִיר לְעִיר וּמִמַּמְלָכָה לְמַמְלָכָה עַד שֶׁהִגִּיעַ לְאֶרֶץ כְּנַעַן וְהוּא קוֹרֵא שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כא לג) ״וַיִּקְרָא שָׁם בְּשֵׁם ה׳ אֵל עוֹלָם״. וְכֵיוָן שֶׁהָיוּ הָעָם מִתְקַבְּצִין אֵלָיו וְשׁוֹאֲלִין לוֹ עַל דְּבָרָיו הָיָה מוֹדִיעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי דַּעְתּוֹ עַד שֶׁיַּחְזִירוּהוּ לְדֶרֶךְ הָאֱמֶת עַד שֶׁנִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו אֲלָפִים וּרְבָבוֹת וְהֵם אַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וְשָׁתַל בְּלִבָּם הָעִקָּר הַגָּדוֹל הַזֶּה וְחִבֵּר בּוֹ סְפָרִים וְהוֹדִיעוֹ לְיִצְחָק בְּנוֹ. וְיָשַׁב יִצְחָק מְלַמֵּד וּמַזְהִיר. וְיִצְחָק הוֹדִיעַ לְיַעֲקֹב וּמִנָּהוּ לְלַמֵּד וְיָשַׁב מְלַמֵּד וּמַחֲזִיק כָּל הַנִּלְוִים אֵלָיו. וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ לִמֵּד בָּנָיו כֻּלָּם וְהִבְדִּיל לֵוִי וּמִנָּהוּ רֹאשׁ וְהוֹשִׁיבוֹ בִּישִׁיבָה לְלַמֵּד דֶּרֶךְ הַשֵּׁם וְלִשְׁמֹר מִצְוֹת אַבְרָהָם. וְצִוָּה אֶת בָּנָיו שֶׁלֹּא יַפְסִיקוּ מִבְּנֵי לֵוִי מְמֻנֶּה אַחַר מְמֻנֶּה כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּשְׁכַּח הַלִּמּוּד. וְהָיָה הַדָּבָר הוֹלֵךְ וּמִתְגַּבֵּר בִּבְנֵי יַעֲקֹב וּבִנְלְוִים עֲלֵיהֶם וְנַעֲשִׂית בָּעוֹלָם אֻמָּה שֶׁהִיא יוֹדַעַת אֶת ה׳. עַד שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וְחָזְרוּ לִלְמֹד מַעֲשֵׂיהֶן וְלַעֲבֹד כּוֹכָבִים כְּמוֹתָן חוּץ מִשֵּׁבֶט לֵוִי שֶׁעָמַד בְּמִצְוֹת אָבוֹת. וּמֵעוֹלָם לֹא עָבַד שֵׁבֶט לֵוִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכִמְעַט קָט הָיָה הָעִקָּר שֶׁשָּׁתַל אַבְרָהָם נֶעֱקָר וְחוֹזְרִין בְּנֵי יַעֲקֹב לְטָעוּת הָעוֹלָם וּתְעִיּוֹתָן. וּמֵאַהֲבַת ה׳ אוֹתָנוּ וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת הַשְּׁבוּעָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָשָׂה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רַבָּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים וּשְׁלָחוֹ. כֵּיוָן שֶׁנִּתְנַבֵּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּבָחַר ה׳ יִשְׂרָאֵל לִנְחָלָה הִכְתִּירָן בְּמִצְוֹת וְהוֹדִיעָם דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ וּמַה יִּהְיֶה מִשְׁפַּט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל הַטּוֹעִים אַחֲרֶיהָ׃

פרק ב

א עִקַּר הַצִּוּוּי בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא לַעֲבֹד אֶחָד מִכָּל הַבְּרוּאִים לֹא מַלְאָךְ וְלֹא גַּלְגַּל וְלֹא כּוֹכָב וְלֹא אֶחָד מֵאַרְבָּעָה הַיְסוֹדוֹת וְלֹא אֶחָד מִכָּל הַנִּבְרָאִים מֵהֶן. וְאַף עַל פִּי שֶׁהָעוֹבֵד יוֹדֵעַ שֶׁה׳ הוּא הָאֱלֹהִים וְהוּא עוֹבֵד הַנִּבְרָא הַזֶּה עַל דֶּרֶךְ שֶׁעָבַד אֱנוֹשׁ וַאֲנַשֵּׁי דּוֹרוֹ תְּחִלָּה הֲרֵי זֶה עוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְעִנְיָן זֶה הוּא שֶׁהִזְהִירָה תּוֹרָה עָלָיו וְאָמְרָה (דברים ד יט) "וּפֶן תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ" וגו' (דברים ד יט) "אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכָל הָעַמִּים". כְּלוֹמַר שֶׁמָּא תָּשׂוּט בְּעֵין לִבְּךָ וְתִרְאֶה שֶׁאִלּוּ הֵן הַמַּנְהִיגִים אֶת הָעוֹלָם וְהֵם שֶׁחָלַק ה' אוֹתָם לְכָל הָעוֹלָם לִהְיוֹת חַיִּים וְהוֹוִים וְאֵינָם נִפְסָדִים כְּמִנְהָגוֹ שֶׁל עוֹלָם וְתֹאמַר שֶׁרָאוּי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהֶם וּלְעָבְדָן. וּבָעִנְיָן הַזֶּה צִוָּה וְאָמַר (דברים יא טז) "הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם". כְּלוֹמַר שֶׁלֹּא תִּטְעוּ בְּהִרְהוּר הַלֵּב לַעֲבֹד אֵלּוּ לִהְיוֹת סַרְסוּר בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַבּוֹרֵא:

ב סְפָרִים רַבִּים חִבְּרוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בַּעֲבוֹדָתָהּ הֵיאַךְ עִקַּר עֲבוֹדָתָהּ וּמַה מַּעֲשֶׂיהָ וּמִשְׁפָּטֶיהָ. צִוָּנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא לִקְרוֹת בְּאוֹתָן הַסְּפָרִים כְּלָל וְלֹא נְהַרְהֵר בָּהּ וְלֹא בְּדָבָר מִדְּבָרֶיהָ. וַאֲפִלּוּ לְהִסְתַּכֵּל בִּדְמוּת הַצּוּרָה אָסוּר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט ד) "אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים". וּבָעִנְיָן הַזֶּה נֶאֱמַר (דברים יב ל) "וּפֶן תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ", שֶׁלֹּא תִּשְׁאַל עַל דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ הֵיאַךְ הִיא אַף עַל פִּי שֶׁאֵין אַתָּה עוֹבְדָהּ, שֶׁדָּבָר זֶה גּוֹרֵם לְהִפָּנוֹת אַחֲרֶיהָ וְלַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁהֵן עוֹשִׂין שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי:

ג וְכָל הַלָּאוִין הָאֵלּוּ בְּעִנְיָן אֶחָד הֵן וְהוּא שֶׁלֹּא יִפְנֶה אַחַר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל הַנִּפְנֶה אַחֲרֶיהָ בְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מַעֲשֶׂה חֲרִי זֶה לוֹקֶה. וְלֹא עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בִּלְבַד הוּא שֶׁאָסוּר לְהִפָּנוֹת אַחֲרֶיהָ בְּמַחֲשָׁבָה אֶלָּא כָּל מַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא גּוֹרֵם לוֹ לָאָדָם לַעֲקֹר עִקַּר מֵעִקְּרֵי הַתּוֹרָה מִזֶּהֶרִין אָנוּ שֶׁלֹּא לְהַעֲלוֹתָהּ עַל לִבֵּנוּ וְלֹא נַסִּיחַ דַּעְתֵּנוּ לָכֶךְ וְנַחְשֹׁב וְנִמְשֹׁךְ אַחַר הִרְהוּרֵי הַלֵּב. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם קְצָרָה וְלֹא כָּל הַדֵּעוֹת יְכוֹלִין לְהַשִּׂיג הָאֱמֶת עַל בֵּרְיוֹ. וְאִם יִמְשֹׁךְ כָּל אָדָם אַחַר מַחְשָׁבוֹת לִבּוֹ נִמְצָא מַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם לְפִי קִצֶּר דַּעְתּוֹ. כֵּיצַד. פְּעָמִים יָתוּר אַחַר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּפְעָמִים יַחְשֹׁב בְּיִחוּד הַבּוֹרֵא שֶׁמָּא הוּא שֶׁמָּא אֵינוֹ. מַה לְמַעְלָה וּמַה לְמַטָּה מַה לְפָנִים וּמַה לְאָחוֹר. וּפְעָמִים בַּנְּבוּאָה שֶׁמָּא הִיא אֱמֶת שֶׁמָּא הִיא אֵינָהּ. וּפְעָמִים בַּתּוֹרָה שֶׁמָּא הִיא מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁמָּא אֵינָהּ. וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הַמִּדּוֹת שֶׁיָּדִין בָּהֶן עַד שֶׁיֵּדַע הָאֱמֶת עַל בֵּרְיוֹ וְנִמְצָא יוֹצֵא לִידֵי מִינוּת. וְעַל עִנְיָן זֶה הִזְהִירָה תּוֹרָה וְנֶאֱמַר בָּהּ (במדבר טו לט) "וְלֹא תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים". כְּלוֹמַר לֹא יִמְשֹׁךְ כָּל אֶחָד מִכֶּם אַחַר דַּעְתּוֹ הַקְּצָרָה וִידַמֶּה שֶׁמַּחֲשַׁבְתּוֹ מַשֶּׂגֶת הָאֱמֶת. כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמִים (גמרא ברכות יב ב) "אַחֲרֵי לְבַבְכֶם זוֹ מִינוּת" וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם זוֹ זְנוּת. וְלָאו זֶה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא גּוֹרֵם לָאָדָם לְטָרְדוֹ מִן הָעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ מַלְקוֹת:

ד מִצְוַת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּנֶגֶד הַמִּצְוֹת כֻּלָּן הִיא שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו כב) "וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצְוֹת" וגו' וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁבַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכָּתוּב מְדַבֵּר. הָא לָמַדְתָּ שֶׁכָּל הַמּוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כּוֹפֵר בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ וּבְכָל הַנְּבִיאִים וּבְכָל מַה שֶּׁנִּצְטַוּוּ הַנְּבִיאִים מֵאָדָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו כג) "מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה ה' וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם". וְכָל הַכּוֹפֵר בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מוֹדֶה בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ וּבְכָל הַנְּבִיאִים וּבְכָל מַה שֶּׁנִּצְטַוּוּ הַנְּבִיאִים מֵאָדָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם וְהוּא עִקַּר כָּל הַמִּצְוֹת כֻּלָּן:

ה יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים חֲרִי הוּא כְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים לְכָל דְּבָרָיו וְאֵינוֹ כְּיִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹבֵר עֲבֵרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סְקִילָה. מוּמָר לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים חֲרִי הוּא מוּמָר לְכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ. וְכֵן הָאֶפִּיקוֹרְסִים מִיִּשְׂרָאֵל אֵינָן כְּיִשְׂרָאֵל לְדָבָר מִן הַדְּבָרִים וְאֵין מְקַבְּלִים אוֹתָם בִּתְשׁוּבָה לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ב יט) "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים". וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים הֵם הַתָּרִים אַחַר מַחְשָׁבוֹת לִבָּם בְּסִכְלוּת דְּבָרִים שֶׁאָמַרְנוּ עַד שֶׁנִּמְצְאוּ עוֹבְרִים עַל גּוּפֵי תּוֹרָה לְהַכְעִיס בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ בְּיָד רָמָה וְאוֹמְרִים שֶׁאֵין בָּזֶה עָוֹן. וְאָסוּר לְסַפֵּר עִמָּהֶן וּלְהָשִׁיב עֲלֵיהֶן תְּשׁוּבָה כְּלָל שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ה ח) "וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ". וּמַחֲשָׁבָה שֶׁל אֶפִּיקוֹרוֹס לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ו כָּל הַמּוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהִיא אֱמֶת אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבְדָהּ חֲרִי זֶה מְחָרֵף וּמְגַדֵּף אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. וְאֶחָד הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֶחָד הַמְגַדֵּף אֶת ה' שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו ל) "וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה מִן הָאֶזְרָח וּמִן הַגֵּר אֶת ה' הוּא מְגַדֵּף". לְפִיכָךְ תּוֹלִין עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּמוֹ שֶׁתּוֹלִין אֶת הַמְגַדֵּף וּשְׁנֵיהֶם נִסְקָלִין. וּמִפְּנֵי זֶה כָּלַלְתִּי דִּין הַמְגַדֵּף בְּהִלְכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁשְּׁנֵיהֶם כּוֹפְרִים בָּעִקָּר הֵם:

ז וְאִלּוּ הֵן דִּינֵי הַמְגַדֵּף. אֵין הַמְגַדֵּף חַיָּב סְקִילָה עַד שֶׁיְּפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם הַמְיֻחָד שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהוּא אָלֶ"ף דָּלֶ"ת נוּ"ן יוּ"ד וְיבָרֵךְ אוֹתוֹ בְּשֵׁם מִן הַשֵּׁמוֹת שֶׁאֵינָם נִמְחָקִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כד טז) "וְנֹקֵב שֵׁם ה'", עַל הַשֵּׁם הַמְיֻחָד חַיָּב סְקִילָה וְעַל שְׁאָר הַכִּנּוּיִים בְּאַזְהָרָה. וְיֵשׁ מִי שֶׁמְּפָרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל שֵׁם יוּ"ד הֵ"א וָא"ו הֵ"א וַאֲנִי אוֹמֵר שֶׁעַל שְׁנֵיהֶם הוּא נִסְקָל:

ח אַזְהָרָה שֶׁל מְגַדֵּף מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב כז) "אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל". בְּכָל יוֹם וָיוֹם בּוֹדְקִין אֶת הָעֵדִים בְּכִנּוּיִים זֶה יוֹסִי אֶת יוֹסִי. נִגְמַר הַדִּין מוֹצִיאִין אֶת כָּל אָדָם לַחוּץ וְשׁוֹאֲלִים אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּעֵדִים וְאוֹמְרִים לוֹ אֱמֹר מַה שֶּׁשָּׁמַעְתָּ בְּפֵרוּשׁ וְהוּא אוֹמֵר וְהַדַּיָּנִים עוֹמְדִים עַל רַגְלֵיהֶם וְקוֹרְעִין וְלֹא מְאַחִין. וְהָעֵד הַשֵּׁנִי

אוֹמֵר אַף אֲנִי כְּמוֹתוֹ שָׁמַעְתִּי. וְאִם הָיוּ עֵדִים רַבִּים צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן לוֹמַר כָּזֶה שָׁמַעְתִּי:

ט מְגַדֵּף שֶׁחָזַר בּוֹ בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר אֵינוֹ כְלוּם אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁגִּדֵּף בְּעֵדִים נִסְקָל. מִי שֶׁגִּדֵּף אֶת הַשֵּׁם בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים קַנָּאִים פּוֹגְעִים בּוֹ וְהוֹרְגִים אוֹתוֹ. וְאִם לֹא הֲרָגוּהוּ קַנָּאִים וּבָא לְבֵית דִּין אֵינוֹ נִסְקָל עַד שֶׁיְּבָרֵךְ בְּשֵׁם מִן הַשֵּׁמוֹת הַמְיֻחָדִים:

י כָּל הַשּׁוֹמֵעַ בִּרְכַּת הַשֵּׁם חַיָּב לִקְרֹעַ וַאֲפִלּוּ עַל בִּרְכַּת הַכֹּהֲנִיִּים חַיָּב לִקְרֹעַ וְהוּא שֶׁיִּשְׁמָעֶנָּה מִיִּשְׂרָאֵל. אֶחָד הַשּׁוֹמֵעַ וְאֶחָד הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַשּׁוֹמֵעַ חַיָּב לִקְרֹעַ. אֲבָל הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים אֵינוֹ חַיָּב לִקְרֹעַ. וְלֹא קָרְעוּ אֶלָּיקִים וְשֶׁבְנָא אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁרַבְשָׁקֵה הָיָה יִשְׂרְאֵל מוּמָר. כָּל הָעֵדִים וְהַדַּיָּנִים סוֹמְכִים אֶת יְדֵיהֶם אֶחָד עַל רֹאשׁ הַמְגַדֵּף וְאוֹמֵר לוֹ דָּמְךָ בְּרֹאשְׁךָ שֶׁאַתָּה גָּרַמְתָּ לְךָ. וְאֵין בְּכָל הֲרוּגֵי בֵּית דִּין מִי שֶׁסּוֹמְכִים עָלָיו אֶלָּא מְגַדֵּף בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר וְסָמְכוּ כָּל הַשֹּׁמְעִים אֶת יְדֵיהֶם:

פרק ג

א כָּל הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים בִּרְצוֹנוֹ בְּזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת וְאִם הָיוּ שָׁם עֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל. וְאִם עָבַד בִּשְׁגָגָה מֵבִיא קָרְבַּן חַטָּאת קְבוּעָה:

ב עֲבוֹדוֹת הַרְבֵּה קָבְעוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְכָל עֶלֶם וְעֶלֶם וּלְכָל צוּרָה וְצוּרָה וַעֲבוֹדַת זֶה אֵינָהּ כַּעֲבוֹדַת זֶה כְּגוֹן פְּעוֹר שֶׁעֲבוֹדָתוֹ שֶׁפּוֹעֵר אָדָם עַצְמוֹ לוֹ וּמַרְקוּלִיס שֶׁעֲבוֹדָתוֹ שֶׁיְּזוֹק לוֹ אֲבָנִים אוֹ יְסַקֵּל מִלְּפָנָיו אֲבָנִים וְהַרְבֵּה עֲבוֹדוֹת כְּגוֹן אֵלּוּ תִּקְנוּ לִשְׁאָר צְלָמִים. לְפִיכָךְ הַפּוֹעֵר עַצְמוֹ לְמַרְקוּלִיס אוֹ שֶׁזָּרַק אֶבֶן לְפָעוֹר פָּטוּר עַד שֶׁיַּעֲבֹד אוֹתוֹ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ל) "אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי". וּמִפְּנֵי זֶה הָעִנְיָן צְרִיכִין בֵּית דִּין לֵידַע דַּרְכֵי הָעֲבוֹדוֹת, שֶׁאִין סוֹקְלִין עוֹבֵד כּוֹכָבִים עַד שֶׁיֵּדְעוּ שֶׁזּוֹ הִיא דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ:

ג וְאַזְהָרָה שֶׁל עֲבוֹדוֹת אֵלּוּ וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן הוּא מַה שֶּׁכָּתוּב (שמות כ ה) "וְלֹא תָעָבְדֵם". בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּשְׁאָר עֲבוֹדוֹת חוּץ מִמִּשְׁתַּחֲוָה וְזוֹבֵחַ וּמַקְטִיר וּמְנַסֵּךְ. אֲבָל הָעוֹבֵד בְּאַחַת מֵעֲבוֹדוֹת אֵלּוּ לְאֶחָד מִכָּל מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים חַיָּב וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ. כֵּיצַד. הֲרֵי שֶׁנִּסֵּךְ לִפְעוֹר אוֹ שֶׁזָּבַח לְמַרְקוּלִיס חַיָּב שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב יט) "זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַה' לְבַדּוֹ". זְבִיחָה בִּכְלַל עֲבוֹדָה הָיְתָה וְלָמָּה יָצָאת לוֹמַר לְךָ מַה זְּבִיחָה מְיֻחֶדֶת שֶׁעוֹבְדִין בָּהּ לַשֵּׁם וְחַיָּב הַזּוֹבֵחַ לְאֵל אַחֵר סְקִילָה עָלֶיהָ בֵּין הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בִּזְבִיחָה אוֹ אֵינָהּ בִּזְבִיחָה. אַף כָּל עֲבוֹדָה שֶׁהִיא מְיֻחֶדֶת לַשֵּׁם אִם עָבַד בָּהּ לְאֵל אַחֵר בֵּין שֶׁהָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ בֵּין שֶׁאֵינָהּ בְּכָךְ חַיָּב עָלֶיהָ. לְכָךְ נֶאֱמַר (שמות לד יד) "לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר" לַחַיֵּב עַל הַהִשְׁתַּחֲוָיָה אֲפִלּוּ אֵין דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ. וְהוּא הַדִּין לִמְקַטֵּר וּמְנַסֵּךְ. וְזוֹרֵק וּמְנַסֵּךְ אֶחָד הוּא:

ד סָפַת לָהּ צוֹאָה אוֹ שֶׁנִּסֵּךְ לָהּ עֲבִיט שֶׁל מֵי רַגְלַיִם חַיָּב. שָׁחַט לָהּ חֻלִּין בְּעַזָּרָה פָּטוּר אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ. וְכֵן אִם שָׁחַט לָהּ בְּהֵמָה מְחֻסֶּרֶת אֵיבָר פָּטוּר אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁעוֹבְדִין אוֹתָהּ בְּמַקֵּל. שָׁבַר מַקֵּל בְּפָנֶיהָ חַיָּב וְנֶאֱסָרֶת. זָרַק מַקֵּל בְּפָנֶיהָ חַיָּב וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת. שֶׁאֵין זְרִיקַת הַמַּקֵּל כְּעֵין זְרִיקַת הַדָּם שֶׁהֲרֵי הַמַּקֵּל כְּמוֹ שֶׁהוּא וְהַדָּם מִתְפַּזֵּר. הַמְקַבֵּל עָלָיו אֶחָד מִכָּל מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּאִלּוּהַּ חַיָּב סְקִילָה. וַאֲפִלּוּ הִגְבִּיהַּ לְבֵנָה וְאָמַר לָהּ אֵלִי אַתָּה וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בְּדִבּוּר זֶה חַיָּב. וַאֲפִלּוּ חָזַר בּוֹ בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר וְאָמַר אֵין זֶה אֵלִי אֵין חֲזָרָתוֹ כְּלוּם אֶלָּא נִסְקָל:

ה הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּדַרְכָּהּ וַאֲפִלּוּ עָשָׂה דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן חַיָּב. כֵּיצַד. הַפּוֹעֵר עַצְמוֹ לִפְעוֹר כְּדֵי לְבַזּוֹתוֹ אוֹ זָרַק אֶבֶן לְמַרְקוּלִיס כְּדֵי לְבַזּוֹתוֹ הוֹאִיל וַעֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ חַיָּב. וּמֵבִיא קָרְבַּן עַל שְׁגָגָתוֹ:

ו הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֵאַהֲבָה כְּגוֹן שֶׁחָשַׁק בְּצוּרָה זוֹ מִפְּנֵי מְלַאכְתָּהּ שֶׁהָיְתָה נָאָה בְּיוֹתֵר. אוֹ שֶׁעָבְדָהּ מִירְאָתוֹ לָהּ שֶׁמָּא תָּרַע לוֹ כְּמוֹ שֶׁהֵן מְדַמִּים עוֹבְדֶיהָ שֶׁהִיא מֵיטִיבָה וּמְרֵעָה. אִם קִבְּלָהּ עָלָיו בֶּאֱלוֹהַּ חַיָּב סְקִילָה וְאִם עָבְדָהּ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ אוֹ בְּאַחַת מֵאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת מֵאַהֲבָה אוֹ מִירְאָה פָּטוּר. הַמְגַפֵּף עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהַמְנַשֵּׁק לָהּ וְהַמְכַבֵּד וְהַמְרַחְיִץ לָהּ וְהַמַּרְחִיץ לְפָנֶיהָ וְהַמַּלְבִּישׁ וְהַמַּנְעִיל וְכָל כַּיּוֹצֵא בְּדִבְרֵי כָבוֹד הָאֲלוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תַעֲבְדֵם, וּדְבָרִים אֲלוּ בִּכְלַל עֲבוֹדָה הֵן. וְאַף עַל פִּי כֵן אֵינוֹ לוֹקֶה עַל אַחַת מֵהֶן לְפִי שֶׁאֵינָן בְּפֵרוּשׁ. וְאִם הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּאֶחָד מִכָּל הַדְּבָרִים הָאֲלוּ וַעֲשָׂהוּ לְעֶבְדָּהּ חַיָּב:

ז יָשַׁב לוֹ קוֹץ בִּרְגְלוֹ לִפְנֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא יָשׁוּחַ וְיִטְלֶנּוּ מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמִשְׁתַּחֲוֶה לָהּ. נִתְפַּזְּרוּ לוֹ מָעוֹת בְּפָנֶיהָ לֹא יָשׁוּחַ וְיִטְלֵם מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמִשְׁתַּחֲוֶה לָהּ אֶלָּא יֵשֵׁב וְאַחַר כָּךְ יִטֹּל:

ח פַּרְצוּפוֹת הַמְקֻלָּחוֹת מַיִם בִּפְנֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא יַנִּיחַ פִּיו עַל פִּיהֶם וְיִשְׁתֶּה מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמְנַשֵּׁק לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ט הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְעַצְמוֹ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֲשָׂאָהּ בְּיָדוֹ וְלֹא עֲבָדָהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ ד) "לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה". וְכֵן הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּיָדוֹ לַאֲחֵרִים אֲפִלּוּ עֲשָׂאָהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט ד) "וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם". לְפִיכָךְ הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּיָדוֹ לְעַצְמוֹ לוֹקֶה שְׁתַּיִם:

י אָסוּר לַעֲשׂוֹת צוּרוֹת לְנוֹי וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ כ) "לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי" כְּלוֹמַר צוּרוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב שֶׁאֵינָם אֶלָּא לְנוֹי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ בָּהֶן הַטּוֹעִים וְיַדְמוּ שֶׁהֵם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאֵין אִסּוּר לָצוּר לְנוֹי אֶלָּא צוּרַת הָאָדָם בִּלְבַד. לְפִיכָךְ אֵין מְצַיְּרִים לֹא בְּעֵץ וְלֹא בְּסִיד וְלֹא בְּאֶבֶן צוּרַת הָאָדָם. וְהוּא שֶׁתִּהְיֶה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת כְּגוֹן הַצִּיּוּר וְהַכִּיּוּר שֶׁבַּטְּרַקְלִין וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן וְאִם צָר לוֹקֶה. אֲבָל אִם הָיְתָה הַצּוּרָה מֻשְׁקַעַת אוֹ צוּרָה שֶׁל סַמָּנִין כְּגוֹן הַצּוּרוֹת שֶׁעַל גַּבֵּי הַלּוּחוֹת וְהַטַּבְלְיוֹת אוֹ צוּרוֹת שֶׁרוֹקְמִין בָּאָרִיג הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרוֹת:

יא טַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם שֶׁהוּא צוּרַת אָדָם אִם הָיְתָה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת אָסוּר לְהַנִּיחָהּ וּמֻתָּר לַחְתֹּם בָּהּ. וְאִם הָיְתָה הַצּוּרָה שׁוֹקַעַת מֻתָּר לְהַנִּיחָהּ וְאָסוּר לַחְתֹּם בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהַנָּחָתָם תַּעֲשֶׂה בּוֹ הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת. וְכֵן אָסוּר לָצוּר דְּמוּת חַמָּה וּלְבָנָה כּוֹכָבִים מַזָּלוֹת וּמַלְאָכִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ כ) "לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי" (גמרא ראש השנה כד ב) "לֹא תַעֲשׂוּן כְּדִמּוּת שְׁמָשַׁי הַמְשַׁמְּשִׁין לְפָנַי בַּמָּרוֹם" וַאֲפִלּוּ עַל הַלּוּחַ. צוּרוֹת הַבְּהֵמוֹת וּשְׂאָר נֶפֶשׁ חַיָּה חוּץ מִן הָאָדָם וְצוּרוֹת הָאִילָנוֹת וּדְשָׁאִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מֻתָּר לָצוּר אוֹתָם וַאֲפִלּוּ הָיְתָה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת:

פרק ד

א מַדִּיחֵי עִיר מִיִּשְׂרָאֵל הֲרֵי אֵלּוּ נִסְקָלִין אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶלָּא הִדִּיחוּ אֶת יוֹשְׁבֵי עִירָם עַד שֶׁעָבְדוּ אוֹתָהּ. וְאַנְשֵׁי הָעִיר הַמַּדָּחִין נֶהֱרָגִין בְּסַיִף וְהוּא שֶׁעָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ שֶׁקִּבְּלוּהָ עֲלֵיהֶם בֶּאֱלוֹהַּ. וְאַזְהָרָה לַמַּדִּיחַ מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִשָּׁמַע עַל פִּיךָ:

ב אֵין הָעִיר נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיְּהֵיוּ מַדִּיחֶיהָ מִתּוֹכָהּ וּמֵאוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט שֶׁנֶּאֱמַר מִקִּרְבֶּךָ (דברים יג יד) "וַיַּדִּיחוּ אֶת יוֹשְׁבֵי עִירָם". וַעַד שֶׁיְּהֵיוּ מַדִּיחֶיהָ שְׁנַיִם אוֹ יָחִיד עַל שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יד) "יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיַּדִּיחוּ אֶת יֹשְׁבֵי עִירָם". וַעַד שֶׁיַּדִּיחוּ רֻבָּהּ. וְיִהְיוּ הַמַּדָּחִין מִמֵּאָה וְעַד רֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט. אֲבָל אִם הֵדִּיחַ רֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט דָּנִין אוֹתָם כִּיחִידִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג טז) "יֹשְׁבֵי הָעִיר" לֹא כְּפָר קָטָן וְלֹא כְּרַךְ גָּדוֹל. וְכָל פָּחוֹת מִמֵּאָה כְּפָר קָטָן. וְרֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט כְּרַךְ גָּדוֹל. וְכֵן אִם הִדִּיחוּהָ נָשִׁים אוֹ קְטַנִּים אוֹ שֶׁהִדִּיחָהּ יָחִיד אוֹ שֶׁהֻדְּחוּ מֵעוֹטָהּ אוֹ שֶׁהֻדְּחוּ מֵאֲלֵיהֶן אוֹ שֶׁהָיוּ מַדִּיחֶיהָ מְחוּצָה לָהּ אֵין דָּנִין בָּהּ דִּין עִיר הַנִּדַּחַת אֶלָּא הֲרֵי הֵן כִּיחִידִים שֶׁעָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְסוֹקְלִין כָּל מִי שֶׁעָבַד וּמָמוֹנָן לְיוֹרְשֵׁיהֶן כִּשְׂאָר הֲרוּגֵי בֵּית דִּין:

ג אֵין דָּנִין עִיר הַנִּדַּחַת אֶלָּא בְּבֵית דִּין שֶׁל אֶחָד וְשִׁבְעִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ה) "וְהוֹצֵאתָ אֶת הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת הָאִשָּׁה הַהִיא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל שְׁעָרֶיךָ", יְחִידִים נֶהֱרָגִים בְּבֵית דִּין שֶׁל כָּל שַׁעַר וְשַׁעַר וְאֵין הַמְרֻבִּים נֶהֱרָגִין אֶלָּא בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל:

ד אֵין אַחַת מֵעָרֵי מִקְלָט נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת שֶׁנֶּאֱמַר ((דברים יג ב) "בְּאַחַת שְׁעָרֶיךָ") [בְּאַחַת עָרֶיךָ]. וְלֹא יְרוּשָׁלַיִם נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת לְפִי שֶׁלֹּא נִתְחַלְּקָה לִשְׁבָטִים. וְאֵין עוֹשִׂין עִיר הַנִּדַּחַת בַּפָּקָר כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְיַחֲרִיבוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאֵין בֵּית דִּין אֶחָד עוֹשֶׂה שָׁלֹשׁ עָיָרוֹת הַנִּדָּחוֹת זוֹ בְּצַד זוֹ. אֲבָל אִם הָיוּ מְרֻחָקוֹת עוֹשֶׂה:

ה אֵין עוֹשִׂין עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיְּדִיחוּהָ מַדִּיחֶיהָ בִּלְשׁוֹן רַבִּים וְיֹאמְרוּ לָהֶן נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אוֹ נֵלֵךְ וְנִזְבַּח אוֹ נֵלֵךְ וְנַקְטֵיר אוֹ נֵלֵךְ וּנְנַסֵּךְ אוֹ נֵלֵךְ וְנִשְׁתַּחֲוֶה אוֹ נֵלֵךְ וּנְקַבֵּל בֶּאֱלוֹהַּ וְהֵם שׁוֹמְעִים וְעָבְדוּ אוֹתָהּ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ אוֹ בְּאַחַת מֵאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת אוֹ שֶׁקִּבְּלוּהָ בֶּאֱלוֹהַּ. עִיר הַנִּדַּחַת שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ בָּהּ וּבְמַדִּיחֶיהָ כָּל הַתְּנָאִים הָאֵלּוּ הֵיאַךְ עוֹשִׂים לָהֶם, מַתְרִין וּמְעִידִין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן שֶׁעָבַד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְסוֹקְלִין אוֹתָם כִּיחִידִים שֶׁעָבְדוּ וּמָמוֹנָם לְיוֹרְשֵׁיהֶם:

ו וְהֵיאַךְ דִּין עִיר הַנִּדַּחַת. בִּזְמַן שֶׁתִּהְיֶה רְאוּיָה לְהֵעָשׂוֹת עִיר הַנִּדַּחַת. בֵּית דִּין הַגָּדוֹל שׁוֹלְחִין וְדוֹרְשִׁין וְחוֹקְרִין עַד שֶׁיֵּדְעוּ בְּרִאָיָה בְּרוּרָה שֶׁהֻדְּחָה כָּל הָעִיר אוֹ רֻבָּהּ וְחָזְרוּ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אַחַר כָּךְ שׁוֹלְחִים לָהֶם שְׁנֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים לְהַזְהִירָם וּלְהַחֲזִירָם. אִם חָזְרוּ וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה מוּטָב וְאִם יַעַמְדוּ בְּאִוַּלְתָּן בֵּית דִּין מְצַוִּין לְכָל יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶן לַצָּבָא וְהֵן צָרִין עֲלֵיהֶם וְעוֹרְכִין עִמָּהֶן מִלְחָמָה עַד שֶׁתִּתְבַּקַּע הָעִיר. כְּשֶׁתִּתְבַּקַּע מִיָּד מַרְבִּין לָהֶם בָּתֵּי דִינִין וְדָנִים אוֹתָם. כָּל מִי שֶׁנִּצְּחוּ עָלָיו שְׁנֵי עֲדִים שֶׁעָבַד כּוֹכָבִים אַחַר שֶׁהִתְרוּ אוֹתוֹ מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ. נִמְצְאוּ כָּל הָעוֹבְדִים מִעוּטָהּ סוֹקְלִין אוֹתָן וּשְׂאָר הָעִיר נִצּוֹל. נִמְצְאוּ רֻבָּהּ מַעֲלִין אוֹתָן לְבֵית דִּין הַגָּדוֹל וְגוֹמְרִין שָׁם דִּינָם וְהוֹרְגִין כָּל אֵלּוּ שֶׁעָבְדוּ בְּסַיִף. וּמַכִּין אֶת כָּל נֶפֶשׁ אָדָם אֲשֶׁר בָּהּ לְפִי חֶרֶב טַף וְנָשִׁים אִם הַדְּחָה כֻּלָּהּ. וְאִם נִמְצְאוּ הָעוֹבְדִים רֻבָּהּ מַכִּים אֶת כָּל הַטַּף וְנָשִׁים שֶׁל עוֹבְדִים לְפִי חֶרֶב. וּבֵין שֶׁהֻדְּחָה כֻּלָּהּ בֵּין שֶׁהֻדְּחָה רֻבָּהּ סוֹקְלִין אֶת מַדִּיחֶיהָ וּמְקַבְּצִין כָּל שְׁלָלָהּ אֶל תּוֹךְ רְחוֹבָהּ. אֵין לָהּ רְחוֹב עוֹשִׂין לָהּ רְחוֹב. הָיָה רְחוֹבָהּ חוּצָה לָהּ בּוֹנִין חוֹמָה חוּץ מִפְּנֵי עַד שֶׁיִּכָּנֵס לְתוֹכָהּ שֶׁנֶּאֱמַר אֶל תּוֹךְ רְחֹבָהּ. וְהוֹרְגִין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר בָּהּ וְשׂוֹרְפִין אֶת כָּל שְׁלָלָהּ עִם הַמְּדִינָה בָּאֵשׁ. וּשְׂרָפָתָהּ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת הָעִיר וְאֶת כָּל שְׁלָלָהּ":

ז נִכְסֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּתוֹכָהּ וְהֵם שְׁאָר יוֹשְׁבֵי הָעִיר שֶׁלֹּא הֶדִּיחוּ עִם רֻבָּהּ נִשְׂרָפִין בְּכִלַּל שְׁלָלָהּ הוֹאִיל וְיָשְׁבוּ שָׁם מְמוּנָּן אָבַד. וְכָל הַנֶּהֱנֶה מִמֶּנָּה בְּכָל שֶׁהוּא לוֹקֶה אַחַת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם":

ח וְעִיר הַנִּדַּחַת שֶׁהוּזְמוּ עֶדֶיהָ כָּל הַמַּחֲזִיק בִּנְכָסֶיהָ זָכָה וּמֻתָּר לֵהָנוֹת בּוֹ שֶׁהֲרֵי הוּזְמוּ. וְלָמָּה זָכָה בָּהּ שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּבָר הִפְקִיר מָמוֹנוֹ מִשָּׁעָה שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ. וְאֵינָהּ נִבְנֵית לְעוֹלָם וְכָל הַבּוֹנֶה אוֹתָהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "לֹא תִבָּנֶה עוֹד". וּמֻתָּר לַעֲשׂוֹתָהּ גִּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבָּנֶה עוֹד לֹא תִבָּנֶה מְדִינָה כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה:

ט שְׁיָרֶת הָעוֹבֶרֶת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אִם עָבְרָה בָּעִיר הַנִּדַּחַת וְהֶדִּיחָה עִמָּהּ. אִם שָׁהֲתָה שָׁם שְׁלֹשִׁים יוֹם נֶהֱרָגִין בְּסַיִף וּמָמוֹנָם אָבֵד וְאִם לָאוּ הֵן בִּסְקִילָה וּמָמוֹנָם לְיוֹרְשֵׁיהֶן:

י נִכְסֵי אַנְשֵׁי מְדִינָה אַחֶרֶת שֶׁהָיוּ מַפְקָדִין בְּתוֹכָהּ אַף עַל פִּי שֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶן אַחֲרָיוּת אֵין נִשְׂרָפִין אֶלָּא יַחְזְרוּ לְבַעֲלֵיהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "שְׁלָלָהּ" וְלֹא שְׁלַל חֲבֵרְתָּהּ. נִכְסֵי הָרְשָׁעִים שֶׁהֶדִּיחוּ שֶׁהָיוּ מַפְקָדִין בְּמְדִינָה אַחֶרֶת אִם נִקְּבְצוּ עִמָּהּ נִשְׂרָפִין בִּכְלָלָהּ וְאִם לָאוּ אֵין מְאַבְּדִים אוֹתָם אֶלָּא יִנָּתְנוּ לְיוֹרְשֵׁיהֶם:

יא בְּהֵמָה חֻצְיָהּ שֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת וְחֻצְיָהּ שֶׁל עִיר אַחֶרֶת שֶׁהָיְתָה בְּתוֹכָהּ חֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. וְעִבָּה שֶׁהִיא כֵּן מֻתֶּרֶת לְפִי שֶׁאֶפְשָׁר לְחַלְּקָהּ:

יב בְּהֵמָה שֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת שְׁנִשְׁחֲטָה אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה כְּשׁוֹר הַנִּסְקָל שֶׁנִּשְׁחַט. שִׁעֵר הָרֹאשׁ בֵּין שֶׁל אֲנָשִׁים בֵּין שֶׁל נָשִׁים שֶׁבָּהּ מֻתָּר בַּהֲנָאָה אֲבָל שֶׁל פֶּאָה נָכְרִית חֲרֵי הוּא מִכְּלַל שְׁלָלָהּ וְאָסוּר:

יג פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין שֶׁבְּתוֹכָהּ מֻתָּרִין שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "תִּקְבֹּץ" (דברים יג יז) "וְשָׂרַפְתָּ" מִי שֶׁאֵינוֹ מְחֻסָּר אֶלָּא קִבּוּץ וּשְׂרֵפָה יָצְאוּ פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין שֶׁהֵן מְחֻסָּרִין תְּלִישָׁה וְקִבּוּץ וּשְׂרֵפָה. וְהוּא הַדִּין לִשְׁעַר רֹאשׁ וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר הָאֵילָנוֹת עַצְמָן שֶׁהֵן מֻתָּרִים וַחֲרֵי הֵן שֶׁל יוֹרְשֵׁיהֶם. הַהֶקְדֵּשׁוֹת שֶׁבְּתוֹכָהּ קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ יָמוּתוּ [שֶׁנֶּאֱמַר] זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה. קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת יִפָּדוּ וְאַחַר כָּךְ שׂוֹרְפִין אוֹתָן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "שְׁלָלָהּ" וְלֹא שְׁלַל שָׁמַיִם:

יד הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁבְּתוֹכָהּ תְּמִימִים חֲרֵי הֵן קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְיָמוּתוּ. וּבַעֲלֵי מוּמִים חֲרֵי הֵן בִּכְלַל בְּהֶמְתָּהּ וְנֶהֱרָגִין. הַתְּרוּמוֹת שֶׁבְּתוֹכָהּ אִם הִגִּיעוּ לְיַד כֹּהֵן יֵרָקְבוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵם נְכָסָיו. וְאִם עֲדַיִן הֵן בְּיַד יִשְׂרָאֵל יִנָּתְנוּ לְכֹהֵן שֶׁל מְדִינָה אַחֶרֶת מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִכְסֵי שָׁמַיִם וּקְדֻשָּׁתָן קְדֻשַּׁת הַגּוּף:

טו מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְכֶסֶף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּתוֹכָהּ חֲרֵי אֵלּוּ יִגָּנְזוּ:

טז כָּל הָעוֹשֶׂה דִּין בְּעִיר הַנִּדַּחַת חֲרֵי זֶה כְּמַקְרִיב עוֹלָה כָּלִיל שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "כָּלִיל לַה' אֱלֹהֶיךָ". וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּסַלֵּק חֲרוֹן אַף מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "לְמַעַן יָשׁוּב ה' מֵחֲרוֹן אַפּוֹ". וּמֵבִיא עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְרַחֲמִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ":

פרק ה

א הַמַּסִּית אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה חֲרֵי זֶה נִסְקָל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבַד הַמַּסִּית וְלֹא הַמּוּסָת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוֹרָהוּ לַעֲבֹד. בֵּין שֶׁהָיָה הַמַּסִּית הֶדְיוֹט בֵּין שֶׁהָיָה נָבִיא בֵּין שֶׁהָיָה הַמּוּסָת יָחִיד אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ יְחִידִים מִיתָתוֹ בִּסְקִילָה:

ב הַמַּסִּית אֶת רֹב אַנְשֵׁי הָעִיר חֲרֵי זֶה מַדִּיחַ וְאֵינוֹ נִקְרָא מַסִּית. הָיָה זֶה שֶׁהִדִּיחַ רֹב הָעִיר נָבִיא מִיתָתוֹ בִּסְקִילָה וְהַנִּדָּחִים חֲרֵי הֵן כִּיחִידִים וְאֵינָם כְּאַנְשֵׁי עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיִּהְיוּ הַמַּדִּיחִים שְׁנַיִם. וְאֶחָד הָאוֹמֵר אָמְרָה לִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עִבְדוּהָ. אוֹ שֶׁאָמַר אָמַר לִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים חֲרֵי זֶה נָבִיא שֶׁהִדִּיחַ. וְאִם הֶדִּיחוּ אַחֲרָיו רֹב הָעִיר נִסְקָל. הַמַּסִּית שֶׁהֶסִּית בֵּין בִּלְשׁוֹן רַבִּים בֵּין בִּלְשׁוֹן יָחִיד חֲרֵי זֶה נִסְקָל. כֵּיצַד. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ אֶעֱבֹד כּוֹכָבִים אֵלֵךְ וְאֶעֱבֹד נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד בַּעֲבוֹדָה פְּלוֹנִית שֶׁדֶּרֶךְ אוֹתָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְהֵעָבֵד בָּהּ. אֶזְבַּח אֵלֵךְ וְאֶזְבַּח נֵלֵךְ וְנִזְבַּח. אַקְטֵר אֵלֵךְ וַאֲקַטֵּר נֵלֵךְ וּנְקַטֵּר. אֲנַסֵּךְ אֵלֵךְ וַאֲנַסֵּךְ נֵלֵךְ וּנְנַסֵּךְ. אֶשְׁתַּחֲוֶה אֵלֵךְ וְאֶשְׁתַּחֲוֶה נֵלֵךְ וְנִשְׁתַּחֲוֶה חֲרֵי זֶה מֵסִית. הֵסִית לִשְׁנַיִם חֲרֵי הֵן עֵדָיו וְהֵן מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין וּמְעִידִין עָלָיו שֶׁכָּךְ אָמַר לָהֶן וְסוֹקְלִין אוֹתוֹ:

ג וְאֵין הַמַּסִּית צָרִיךְ הַתְרָאָה. אָמַר לְאֶחָד הוּא אוֹמֵר יֵשׁ לִי חֲבֵרִים רוֹצִים בְּכָךְ וּמַעֲרִים עָלָיו עַד שֶׁיָּסִית בִּפְנֵי שְׁנַיִם בְּדֵי לְהָרְגוֹ. אִם לֹא רָצָה הַמַּסִּית לְהָסִית לִשְׁנַיִם מִצְוָה לְהַכְמִין לוֹ. כָּל חַיְבֵי מִיתוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה אֵין מַכְמִינִין עֲלֵיהֶן חוּץ מִזֶּה. כֵּיצַד מַכְמִינִין לוֹ. הַמּוּסָת מֵבִיא שְׁנַיִם וּמַעֲמִידָן בְּמָקוֹם אָפֵל בְּדֵי שֶׁיִּרְאוּ הַמַּסִּית וְיִשְׁמְעוּ דְּבָרָיו וְלֹא יִרְאֶה אוֹתָם, וְהוּא אוֹמֵר לַמַּסִּית אֱמֹר מַה שֶּׁאָמַרְתָּ לִי בְּיִחוּד, וְהוּא אוֹמֵר לוֹ, וְהַמּוּסָת מְשִׁיבוֹ הֵיאַךְ נַנִּיחַ אֶת אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְנֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אֶת הָעֵצִים וְאֶת הָאֲבָנִים. אִם חָזַר בּוֹ אוֹ שֶׁתָּק פָּטוּר. וְאִם אָמַר לוֹ כָּךְ הִיא חוֹבָתֵנוּ וְכָךְ יָפֶה לָנוּ, הָעוֹמְדִים שָׁם בְּרָחוֹק מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין וְסוֹקְלִים אוֹתוֹ:

ד מִצְוָה בְּיַד הַמּוּסָת לְהָרְגוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג י) "יָדְךָ תִּהְיֶה בּוֹ בָּרִאשׁוֹנָה לַהֲמִיתוֹ" וְגוֹ'. וְאָסוּר לַמּוּסָת לֶאֱהֹב אֶת הַמַּסִּית שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "לֹא תֹאבֶה לוֹ". וּלְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בְּשׁוֹנֵא (שמות כג ה) "עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ" יָכוֹל אַתָּה עוֹזֵב לָזֶה תַּלְמוּד לוֹמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו". וּלְפִי שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט טז) "וְלֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ" יָכוֹל אִי אַתָּה עוֹמֵד עַל דָּמוֹ שֶׁל זֶה תַּלְמוּד לוֹמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תָחוֹס עֵינְךָ". וְאָסוּר לַמּוּסָת לְלַמֵּד עָלָיו זְכוּת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תַחְמֹל". וְאִם יָדַע לוֹ חוֹבָה אֵינוֹ רַשַּׁאי לִשְׁתֹּק מִמֶּנָּה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תְכַסֶּה עָלָיו". וְאַזְהָרָה לְהֶדְיוֹט הַמַּסִּית מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יב) "וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ":

ה הַמַּסִּית אֲחֵרִים לְעָבְדוֹ וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּנִי אִם עֲבָדוּהוּ נִסְקָל וְאִם לֹא עֲבָדוּהוּ אַף עַל פִּי שֶׁקִּבְּלוּ מִמֶּנּוּ וְאָמְרוּ הֵן אֵינוֹ נִסְקָל. אֲבָל אִם הֵסִית לַעֲבוֹדַת אִישׁ אַחֵר אוֹ לִשְׁאָר מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אִם קִבֵּל מִמֶּנּוּ וְאָמַר הֵן נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אַף עַל פִּי שֶׁעַדַיִן לֹא עָבַד שְׁנֵיהֶן נִסְקָלִין הַמַּסִּית וְהַמּוּסָת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "לֹא תֹאבֶה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו" הָא אִם שָׁמַע וְאָבָה חַיָּב:

ו נָבִיא הַמִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כֵּיצַד. זֶה הָאוֹמֵר אָמְרָה לִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִית אוֹ כּוֹכָב פְּלוֹנִי שֶׁמִּצְוָה לַעֲשׂוֹת כָּךְ וְכָךְ אוֹ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת, אֲפִלּוּ כְּוִן אֶת הֶהָלָכָה לְטַמֵּא וּלְטַהֵר אֶת הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר, אִם הִתְרוּ בּוֹ בִּפְנֵי שְׁנַיִם חֲרֵי זֶה נָחָנָק שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כ) "וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא". וְאַזְהָרָה שֶׁלּוֹ מִכְּלָל שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ":

ז וְאָסוּר לַעֲרֹךְ דִּין וּתְשׁוּבָה עִם הַמִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֵין שׁוֹאֲלִין מִמֶּנּוּ אוֹת וּמוֹפֵת. וְאִם עָשָׂה מֵעַצְמוֹ אֵין מַשְׁגִּיחִין עָלָיו וְאֵין מְהַרְהֲרִין בּוֹ. וְכָל הַמְחַשֵּׁב בְּאוֹתוֹת שֶׁלּוֹ שֶׁמָּא אֱמֶת הֵן עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ד) "לֹא תִשְׁמַע אֶל דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא". וְכֵן נָבִיא הַשֶּׁקֶר מִיתָתוֹ בְּחֶנֶק אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם ה' וְלֹא הוֹסִיף וְלֹא גָּרַע שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כ) "אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֶת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִיו" (דברים יח כ) "וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא":

ח אֶחָד הַמִּתְנַבֵּא מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע בְּמַרְאֵה הַנְּבוּאָה אוֹ מִי שֶׁשָּׁמַע דִּבְרֵי נָבִיא חֲבֵרוֹ וְאָמַר שֶׁדָּבָר זֶה לוֹ נֶאֱמַר וְהוּא נִתְנַבֵּא בּוֹ חֲרֵי זֶה נָבִיא שֶׁקֶר וּמִיתָתוֹ בְּחֶנֶק:

ט כָּל הַמּוֹנֵעַ עַצְמוֹ מֵהֲרִיגַת נָבִיא הַשֶּׁקֶר מִפְּנֵי מַעֲלָתוֹ שֶׁהֲרֵי הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַנְּבוּאָה חֲרֵי זֶה עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כב) "לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ". וְכֵן הַמּוֹנֵעַ עַצְמוֹ מִלְּלַמֵּד עָלָיו חוֹבָה אוֹ הַפּוֹחֵד וְיָרֵא מִדְּבָרָיו חֲרֵי הוּא בִּכְלָל לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ. וְאֵין דָּנִין נָבִיא הַשֶּׁקֶר אֶלָּא בְּבֵית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד:

י הַנּוֹדֵר בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהַנִּשְׁבָּע בָּהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ". אֶחָד הַנִּשְׁבָּע בָּהּ לְעַצְמוֹ וְאֶחָד הַנִּשְׁבָּע בָּהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְאָסוּר לְהַשְׁבִּיעַ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּיִרְאָתוֹ. אֲפִלּוּ לְהַזְכִּיר שֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא דֶּרֶךְ שְׁבוּעָה אָסוּר שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תַזְכִּירוּ:

יא לֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ שְׁמֹר לִי בַּצַּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִית וְכַיּוֹצֵא בָּהּ. וְכָל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכְּתוּבָה בְּכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ מֻתָּר לְהַזְכִּיר שְׁמָהּ כְּגוֹן פְּעוֹר וּבֵל וּנְבוֹ וְגַד וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. וְאָסוּר לִגְרֹם לַאֲחֵרִים שֶׁיִּדְּרוּ וְשֶׁיְּקַיְּמוּ בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא הַנּוֹדֵר בְּשְׁמָהּ וְהַמְקַיֵּם בְּשְׁמָהּ וְהוּא הַנִּשְׁבָּע בְּשְׁמָהּ:

פרק ו

א הָעוֹשֶׂה אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי בִּרְצוֹנוֹ וּבְזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת וְאִם הָיוּ שָׁם עֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל. הָיָה שׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה. כֵּיצַד הוּא מַעֲשֵׂה הָאוֹב. זֶה שֶׁהוּא עוֹמֵד וּמַקְטִיר קְטֹרֶת יְדוּעָה וְאוֹחֵז שַׁרְבִיט שֶׁל הֲדַס בְּיָדוֹ וּמְנִיפוֹ וְהוּא מְדַבֵּר בַּלָּאט בִּדְבָרִים יְדוּעִים אֲצָלָם עַד שֶׁיִּשְׁמַע הַשּׁוֹאֵל כְּאִלּוּ אֶחָד מְדַבֵּר עִמּוֹ וּמְשִׁיבוֹ עַל מַה שֶּׁהוּא שׁוֹאֵל בִּדְבָרִים מִתַּחַת הָאָרֶץ בְּקוֹל נָמוּךְ עַד מְאֹד וּכְאִלּוּ אֵינוֹ נִכָּר לָאֹזֶן אֶלָּא בְּמַחֲשָׁבָה מַרְגִּישׁ בּוֹ. וְכֵן הַלּוֹקֵחַ גֻּלְגֹּלֶת הַמֵּת וּמַקְטִיר לָהּ וּמְנַחֵשׁ בָּהּ עַד שֶׁיִּשְׁמַע כְּאִלּוּ קוֹל יוֹצֵא מִתַּחַת שָׁחְיוֹ שָׂפָל עַד מְאֹד וּמְשִׁיבוֹ. כָּל אֵלּוּ מַעֲשֵׂה אוֹב הֵן וְהָעוֹשֶׂה אֶחָד מֵהֶן נִסְקָל:

ב כֵּיצַד מַעֲשֵׂה הַיִּדְּעֹנִי. מֵנִיחַ עֶצֶם עוֹף שֶׁשָּׁמוֹ יָדוּעַ בְּפִיו וּמַקְטִיר וְעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים אֲחֵרִים עַד שֶׁיִּפֹּל כְּנִכְפֶּה וִידַבֵּר בְּפִיו דְּבָרִים שֶׁעַתִּידִים לִהְיוֹת. וְכָל אֵלּוּ מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֵן וְאַזְהָרָה שֶׁלָּהֶן מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט לא) "אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֹבֹת" וְגוֹ':

ג הַנּוֹתֵן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ בִּרְצוֹנוֹ וּבְזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת. בְּשׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה. וְאִם עָשָׂה בְּעֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ ב) "אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת" וְגוֹ'. וְאַזְהָרָה שֶׁלּוֹ מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח כא) "וּמִזַּרְעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ" וּלְהַלָּן הוּא אוֹמֵר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ". כֵּיצַד הָיוּ עוֹשִׂים. מַדְלִיק אֵשׁ גְּדוֹלָה וְלוֹקֵחַ מִקְצָת זַרְעוֹ וּמוֹסְרוֹ לְכֹהֲנֵיהֶם עוֹבְדֵי הָאֵשׁ. וְאוֹתָן הַכֹּהֲנִים נוֹתְנִין הַבֵּן לְאָבִיו אַחַר שֶׁנִּמְסַר בְּיָדָן לְהַעֲבִירוֹ בָּאֵשׁ בִּרְשׁוּתוֹ וַאֲבִי הַבֵּן הוּא שֶׁמַּעֲבִיר בְּנוֹ עַל הָאֵשׁ בִּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים וּמַעֲבִירוֹ בְּרַגְלָיו מִצַּד זֶה לְצַד אַחֵר בְּתוֹךְ הַשַּׁלְהֶבֶת. לֹא שֶׁהוּא שׁוֹרְפוֹ לַמֹּלֶךְ כְּדֶרֶךְ שֶׁשּׁוֹרְפִין בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אַחֶרֶת אֶלָּא בְּהַעֲבָרָה בִּלְבַד הָיְתָה עֲבוֹדָה זוֹ שֶׁשְּׁמָהּ מֹלֶךְ. לְפִיכָךְ הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדָה זוֹ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אַחֶרֶת חוּץ מִמֹּלֶךְ פָּטוּר:

ד אֵינוֹ חַיָּב כָּרֵת אוֹ סְקִילָה עַד שֶׁיִּמְסֹר בְּנוֹ לַמֹּלֶךְ וְיַעֲבִירוֹ בָּאֵשׁ דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה. מָסַר וְלֹא הֶעֱבִיר הֶעֱבִיר וְלֹא מָסַר. אוֹ שֶׁמָּסַר וְהֶעֱבִיר שֶׁלֹּא בְּדֶרֶךְ הַעֲבָרָה פָּטוּר. וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיִּמְסֹר מִקְצָת זַרְעוֹ וְיָנִיחַ מִקְצָת שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ ג) "כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ" מִקְצָתוֹ וְלֹא כֻלּוֹ:

ה אֶחָד זָרַע כֶּשֶׂר וְאֶחָד זָרַע פְּסוּל אֶחָד בָּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּנֵיהֶם וּבְנֵי בְּנֵיהֶם עַל כָּל יוֹצְאֵי יְרֵכוֹ הוּא חַיָּב מִפְּנֵי שֶׁהֵן זַרְעוֹ. אֲבָל אִם הֶעֱבִיר אֶחָיו אוֹ אַחְיוֹתָיו אוֹ אֲבוֹתָיו אוֹ שֶׁהֶעֱבִיר עַצְמוֹ פָּטוּר. הֶעֱבִיר אֶחָד מִזַּרְעוֹ וְהוּא יָשָׁן אוֹ שֶׁהָיָה סוּמָא פָּטוּר:

ו מַצֵּבָה שֶׁאָסְרָה תּוֹרָה הִיא בִּנְיָן שֶׁהַכֹּל מִתְקַבְּצִין אֲצָלָהּ וַאֲפִלּוּ לַעֲבֹד אֶת ה' שֶׁכֵּן הָיָה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כב) "וְלֹא תָקִים לְךָ מַצֵּבָה". וְכָל הַמְּקִים מַצֵּבָה לוֹקֶה. וְכֵן אֶבֶן מַשְׂכִּית הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִשְׁתַּחֲוֶה עָלֶיהָ לַשֵּׁם לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כו א) "וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ" מִפְּנֵי שֶׁהָיָה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְהַנִּיחַ אֶבֶן לְפָנֶיהָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ. לְפִיכָךְ אֵין עוֹשִׂין כֵּן לַה'. וְאֵינוֹ לוֹקֶה עַד שֶׁיִּפְשֹׁט יָדָיו וְרַגְלָיו עַל הָאֶבֶן וְנִמְצָא כֻּלּוֹ מֻטָּל עָלֶיהָ שֶׁזּוֹ הִיא הִשְׁתַּחֲוָיָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה:

ז בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּשְׁאָר (הָאֲרָצוֹת) אֲבָל בַּמִּקְדָּשׁ מֻתָּר לְהִשְׁתַּחֲוֹת עַל הָאֲבָנִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כו א) "בְּאַרְצְכֶם", בְּאַרְצְכֶם אִי אַתֶּם מִשְׁתַּחֲוִים עַל הָאֲבָנִים אֲבָל אַתֶּם מִשְׁתַּחֲוִים עַל הָאֲבָנִים הַמְפֻצָּלוֹת בַּמִּקְדָּשׁ. וּמִפְּנֵי זֶה נָהֲגוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַצִּיעַ מַחְצָלָאוֹת בְּבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת הָרְצוּפוֹת בַּאֲבָנִים אוֹ מִינֵי קַשׁ וְתֶבֶן לְהַבְדִּיל בֵּין פְּנֵיהֶם וּבֵין הָאֲבָנִים. וְאִם לֹא מָצָא דָּבָר מַבְדִּיל בֵּינוֹ וּבֵין הָאֶבֶן הוֹלֵךְ לְמָקוֹם אַחֵר וּמִשְׁתַּחֲוֶה אוֹ שׁוֹחֶה עַל צִדּוֹ וּמַטֶּה כְּדֵי שֶׁלֹּא יַדְבִּיק פָּנָיו בָּאֶבֶן:

ח כָּל הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַה' עַל הָאֲבָנִים הַמְפֻצָּלוֹת בְּלֹא פִּשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. אֲבָל לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶחָד הִשְׁתַּחֲוָיָה בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם אוֹ בְּלֹא פִּשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם מִשְׁעָה שֶׁיִּכְבֹּשׁ פָּנָיו בַּקַּרְקַע נִסְקָל:

ט הַנּוֹטֵעַ אִילָן אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ אוֹ בְּכָל הָעֲזָרָה בֵּין אִילָן סָרָק בֵּין אִילָן מַאֲכָל אַף עַל פִּי שֶׁעָשָׂאוּ לְנוֹי לְמִקְדָּשׁ וְיֹפִי לוֹ הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כא) "לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח ה' אֱלֹהֶיךָ". מִפְּנֵי שֶׁהָיָה זֶה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים נוֹטְעִין אִילָנוֹת בְּצַד מִזְבֵּחַ שֶׁלָּהּ כְּדֵי שֶׁיִּתְקַבְּצוּ שָׁם הָעָם:

י אָסוּר לַעֲשׂוֹת אַכְסַדְרָאוֹת שֶׁל עֵץ בַּמִּקְדָּשׁ כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין בַּחֲצֵרוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא בִּבְנָיָן וְאֵינוֹ עֵץ נָטוּעַ הַרְחָקָה יְתֵרָה הִיא שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כא) "כָּל עֵץ". אֶלָּא כָּל הָאַכְסַדְרָאוֹת וְהַסְּכָכוֹת הַיּוֹצְאוֹת מִן הַכְּתָלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁל אֶבֶן הָיוּ לֹא שֶׁל עֵץ:

פרק ז

א מִצְוַת עֲשֵׂה הִיא לְאַבֵּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְכָל הַנַּעֲשֶׂה בִּשְׁבִילָהּ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ב) "אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת כָּל הַמְּקוֹמֹת" וְנֶאֱמַר (דברים ז ה) "כִּי אִם כֹּה תַּעֲשׂוּ לָהֶם" וְגוֹ'. וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִצְוָה לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶ עַד שֶׁנְּאַבֵּד אוֹתָהּ מִכָּל אַרְצֵנוּ. אֲבָל בְּחוּץ לָאָרֶץ אֵין אָנוּ מְצַוִּין לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶ אֶלָּא כָּל מָקוֹם שֶׁנִּכְבֹּשׁ אוֹתוֹ נְאַבֵּד כָּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבּוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ג) "וְאִבַּדְתֶּם אֶת שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא". בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְצֻוֶּה לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶן וְאִי אַתָּה מְצֻוֶּה לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶן בְּחוּץ לָאָרֶץ:

ב עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ וְכָל הַנַּעֲשֶׂה בִּשְׁבִילָהּ אָסוּר בַּהֲנָאָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כו) "וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ" וְכָל הַנֶּהֱנֶה בְּאֶחָד מִכָּל אֵלּוּ לוֹקֶה שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם וְלֹא תָבִיא. וְאַחַת מִשּׁוּם וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם:

ג בְּהֵמָה שֶׁהִקְרִיבוּהָ כֻּלָּהּ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה אֲפִלּוּ פִּרְשָׁהּ וְעַצְמוֹתֶיהָ וְקַרְנֶיהָ וּטְלָפֶיהָ וְעוֹרָהּ הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. לְפִיכָךְ אִם הָיָה בָּעוֹר סִימָן שֶׁיּוֹדַע בּוֹ שֶׁזֶּה הָעוֹר תִּקְרֹבֶת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הוּא כְּגוֹן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים שֶׁקּוֹרְעִים קֶרַע עָגֹל כְּנֶגֶד הַלֵּב וּמוֹצִיאִין הַלֵּב חֲרֵי כָּל אוֹתָן הָעוֹרוֹת שֶׁהֵן כָּךְ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

ד מַה בֵּין עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה מִיָּד שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ" מִשֶּׁפָּסְלוּ נַעֲשָׂה לוֹ אֱלוֹהַּ. וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה עַד שֶׁתֵּעָבֵד שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כז טו) "וְשָׂם בַּסָּתֶר" עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה לָהּ דְּבָרִים שֶׁבַּסֵּתֶר שֶׁהֵן עֲבוֹדָתָהּ. וּמִשְׁמְשֵׁי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָן אֲסוּרִין עַד שֶׁיִּשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהֶן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ה הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לַאֲחֵרִים אַף עַל פִּי שֶׁהוּא לוֹקֶה שְׁכָרוֹ מֻתָּר וַאֲפִלּוּ עָשָׂאָהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהִיא אֲסוּרָה מִיָּד. מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת עַד שֶׁתִּגָּמֵר וּמַכּוֹשׁ אַחֲרוֹן שֶׁגּוֹמְרָהּ אֵין בּוֹ שְׁוֶה פְּרוּטָה. הַלּוֹקֵחַ גְּרוּטָאוֹת מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמָצָא בָּהֶן עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אִם נָתַן מָעוֹת וְלֹא מָשַׁךְ יַחֲזִירֵם לָעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְכֵן אִם מָשַׁךְ וְלֹא נָתַן מָעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁמְּשִׁיכָה בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים קוֹנָה כְּמֶקַח טָעוּת הוּא. נָתַן מָעוֹת וּמָשַׁךְ יוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן עוֹבֵד כּוֹכָבִים

וְגֵר שֶׁיִּרְשׁוּ אֶת אֲבִיהֶן עוֹבֵד כּוֹכָבִים יָכוֹל הַגֵּר לוֹמַר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים טֹל אַתָּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וַאֲנִי מָעוֹת. טֹל אַתָּה יַיִן נָסֵךְ וַאֲנִי פֵּרוֹת. וְאִם מִשֶּׁבָּאוּ לִרְשׁוּת הַגֵּר אָסוּר:

ו צוּרוֹת שֶׁעֲשָׂאוּם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְנוֹי מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וְצוּרוֹת שֶׁעֲשָׂאוּם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרִין. כֵּיצַד. כָּל הַצּוּרוֹת הַנִּמְצָאִים בַּכְּפָרִים אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁחֲזָקָתָן שֶׁלַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֵן עֲשׂוּיִין, וְהַנִּמְצָאוֹת בַּמְּדִינָה אִם הָיוּ עוֹמְדִין עַל פֶּתַח הַמְּדִינָה וְהָיָה בְּיַד הַצּוּרָה צוּרַת מַקֵּל אוֹ צִפּוֹר אוֹ סַיִף אוֹ עֲטָרָה וְטַבַּעַת חֲזָקָתוֹ שֶׁהוּא לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאָסוּר בַּהֲנָאָה. וְאִם לָאו חֲרֵי הוּא בְּחֶזְקַת לְנוֹי וּמֻתָּר:

ז צַלְמֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַנִּמְצָאִים מֻשְׁלָכִים בַּשְּׁוָקִים אוֹ בְּתוֹךְ הַגְּרוּטָאוֹת חֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שִׁבְרֵי צַלְמֵיהֶן. אֲבָל הַמּוֹצֵא יָד מִצּוּרַת כּוֹכָב אוֹ מַזָּל אוֹ רַגְלָהּ אוֹ אֵיבָר מֵאֵיבָרֶיהָ מֻשְׁלָךְ חֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה הוֹאִיל וְיָדַע בְּוַדַּאי שֶׁזֶּה הָאֵיבָר מִן צוּרַת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַנֶּעֱבֶדֶת חֲרֵי הִיא בְּאִסּוּרָהּ עַד שֶׁיְּוַדַּע לוֹ שֶׁהָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עוֹבְדִיהָ בְּטָלוּהָ:

ח הַמּוֹצֵא כֵּלִים וַעֲלֵיהֶן צוּרַת חַמָּה וּלְבָנָה וּדְרָקוֹן. אִם הָיוּ כְּלֵי כֶּסֶף וְזָהָב אוֹ בִּגְדֵי שָׁנִי אוֹ שֶׁהָיוּ חֲקוּקִים עַל הַנְּזָמִים וְעַל הַטַּבָּעוֹת חֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין. וְעַל שְׁאָר הַכֵּלִים מֻתָּרִין מִפְּנֵי שֶׁחֲזָקָתָן לְנוֹי. וְכֵן שְׁאָר הַצּוּרוֹת הַנִּמְצָאוֹת עַל כָּל הַכֵּלִים חֲזָקָתָן לְנוֹי וּמֻתָּרִין:

ט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְכָל הַתִּקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ אוֹסְרִים בְּכָל שֶׁהֵן. כֵּיצַד. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּצוּרוֹת שֶׁל נוֹי אֲפִלּוּ אַחַת בְּכַמָּה אֲלָפִים יוֹלִיךְ הַכֹּל לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן אִם נִתְעָרֵב כּוֹס שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּכַמָּה כּוֹסוֹת אוֹ חֲתִיכָה מִן הַבָּשָׂר (שֶׁנִּתְעָרְבָה) בְּכַמָּה חֲתִיכוֹת יוֹלִיךְ הַכֹּל לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן עוֹר לָבוּב שֶׁנִּתְעָרֵב בְּכַמָּה עוֹרוֹת הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. עָבַר וּמָכַר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ אֶחָד מִמְּשַׁמְּשֶׁיהָ אוֹ תִּקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ חֲרֵי הַדָּמִים אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה וְאוֹסְרִין בְּכָל שֶׁהֵן כַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כו) "וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ" כָּל מַה שֶּׁאַתָּה מֵבִיא מֵעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִכָּל מְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקָּרְבָתָהּ חֲרֵי הִיא כָּמוֹהָ:

י עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ אֲשֵׁרָה שֶׁנִּשְׂרְפָה אֶפְרָהּ אָסוּר בַּהֲנָאָה. וְגַחֶלֶת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרָה וְהַשַּׁלְהֶבֶת מֻתֶּרֶת מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהּ מַמָּשׁ. סְפֵק עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר, סְפֵק סְפֵקָהּ מֻתָּר. כֵּיצַד. כּוֹס שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנָּפַל בְּאוֹצָר מָלֵא כּוֹסוֹת כֻּלָּן אֲסוּרִים, מִפְּנֵי שֶׁעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל מְשַׁמְּשֶׁיהָ אוֹסְרִין בְּכָל שֶׁהֵן. פָּרַשׁ כּוֹס אֶחָד מִן הַתַּעֲרֹבֶת וְנָפַל לְכוֹסוֹת שְׁנַיִם חֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. טַבַּעַת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּכַמָּה טַבָּעוֹת וְנָפְלוּ שִׁתִּים מֵהֶן לַיָּם הַגָּדוֹל הֻתְּרוּ כֻּלָּן שֶׁאֲנִי אוֹמֵר אוֹתָהּ הַטַּבַּעַת הָיְתָה בְּכְלַל הַשְּׁתַּיִם. נִתְעָרְבָה בְּמֵאָה וְנִתְחַלְּקוּ אַרְבָּעִים לְמָקוֹם אֶחָד וְשִׁשִּׁים לְמָקוֹם אַחֵר וְנָפְלוּ שְׁתַּיִם מֵהֶן לַיָּם הַגָּדוֹל הֻתְּרוּ כֻּלָּן שֶׁאֲנִי אוֹמֵר אוֹתָהּ הַטַּבַּעַת הָאֲסוּרָה בָּרוֹב הִיא. נָפְלוּ הַשִּׁשִּׁים לְטַבָּעוֹת אֲחֵרוֹת כֻּלָּן אֲסוּרוֹת:

יא הָאֲשֵׁרָה בֵּין שֶׁהָיְתָה נֶעֱבֶדֶת בֵּין שֶׁהָיְתָה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מַנַּחַת תַּחְתֶּיהָ אָסוּר לִישֵׁב בְּצִלָּהּ קוֹמָתָהּ. וּמֻתָּר לִישֵׁב בְּצֵל הַשָּׂרִיגִים וְהֶעָלִים שֶׁלָּהּ. וְאִם יֵשׁ לוֹ דֶּרֶךְ אַחֶרֶת אָסוּר לוֹ לַעֲבֹר תַּחְתֶּיהָ. וְאִם אֵין שָׁם דֶּרֶךְ אַחֶרֶת עוֹבֵר תַּחְתֶּיהָ כְּשֶׁהוּא רָץ:

יב אֶפְרוֹחִים שֶׁקִּנְּנוּ בָּהּ וְאֵין צְרִיכִין לְאַמֵּן מֻתָּרִין. וְהָאֶפְרוֹחִים וְהַבֵּיצִים שֶׁצְּרִיכִין לְאַמֵּן אֲסוּרִין שֶׁהֲרֵי הָאֲשֵׁרָה כְּמוֹ בָּסִיס לָהֶן. וְהַקֵּן עַצְמָהּ שֶׁבְּרֹאשָׁהּ מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהָעוֹף מֵבִיא עֵצָיו מִמָּקוֹם אַחֵר:

יג נָטַל מִמֶּנָּה עֵצִים אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה. הֵסִיק בָּהֶן אֶת הַתַּנּוּר יוֹצֵן וְאַחַר כָּךְ יַסִּיק בְּעֵצִים אֲחֵרִים שֶׁל הֶתֵּר וְיֹאפֶה בּוֹ. אָפָה בּוֹ אֶת הַפַּת וְלֹא צִנְּנוֹ הַפַּת אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה. נִתְעָרְבָה בַּאֲחֵרוֹת יוֹלִיךְ דְּמֵי אוֹתָהּ הַפַּת לְיָם הַמֶּלַח כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵהָנֶה בָּהּ וּשְׁאָר הַכְּפָרוֹת מֻתָּרִין:

יד נָטַל מִמֶּנָּה כַּרְכֹּם וְאָרַג בּוֹ אֶת הַבֶּגֶד אָסוּר בַּהֲנָאָה. נִתְעָרֵב בִּבְגָדִים אֲחֵרִים יוֹלִיךְ דְּמֵי אוֹתוֹ הַבֶּגֶד לְיָם הַמֶּלַח וּשְׁאָר כָּל הַבְּגָדִים מֻתָּרִין. וּמֻתָּר לִסַּע תַּחְתֶּיהָ יְרָקוֹת בֵּין בִּימוֹת הַחַמָּה שֶׁהֵן צְרִיכִין לְצֵל. בֵּין בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים. מִפְּנֵי שֶׁצֵּל הָאֲשֵׁרָה שֶׁהוּא אָסוּר עִם הַקַּרְקַע שֶׁאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת גּוֹרְמִין לִירָקוֹת אֲלוּ לְצִמַּח וְכָל שֶׁדָּבָר אָסוּר וְדָבָר מֻתָּר גּוֹרְמִין לוֹ חֲרֵי זֶה מֻתָּר בְּכָל מָקוֹם. לְפִיכָךְ שְׂדֵה שֶׁזִּבְּלָהּ בְּזֶבֶל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לִזְרֹעַ אוֹתָהּ. וּפָרָה שֶׁפִּטְּמָהּ בְּכַרְשִׁינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים תֹּאכַל וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

טו בָּשָׂר אוֹ יַיִן אוֹ פֵּרוֹת שֶׁהֻכְנִיסוּם לְהַקְרִיבָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא נֶאֶסְרוּ בַּהֲנָאָה אַף עַל פִּי שֶׁהִכְנִיסוּם לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עַד שֶׁיַּקְרִיבוּם לְפָנֶיהָ. הִקְרִיבוּם לְפָנֶיהָ נַעֲשׂוּ תִּקְרֹבֶת וַאֲפִלּוּ עַל פִּי שֶׁחָזְרוּ וְהוֹצִיאוּם חֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין לְעוֹלָם. וְכָל הַנִּמְצָא בְּבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲפִלּוּ מַיִם וּמֶלַח אָסוּר בַּהֲנָאָה מִן הַתּוֹרָה. וְהָאוֹכֵל מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא לוֹקֶה:

טז הַמּוֹצֵא כְּסוּת וְכֵלִים וּמָעוֹת בְּרֹאשׁ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אִם מְצָאָן דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן חֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין וְאִם מְצָאָן דֶּרֶךְ כָּבוֹד חֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין. כֵּיצַד. מָצָא כִּיס תָּלוּי בְּצַוָּארוֹ. כְּסוּת מְקֻפֶּלֶת וּמֻנַּחַת עַל רֹאשׁוֹ. כְּלֵי כָּפוּי עַל רֹאשׁוֹ חֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. מָצָא בְּרֹאשׁוֹ דָּבָר שֶׁכַּיּוֹצֵא בּוֹ קָרֵב לְגַבֵּי הַמְּזִבֵּחַ חֲרֵי זֶה אָסוּר. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁמְּצָאָן חוּץ לִמְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ אֲבָל אִם מְצָאוֹ בִּפְנִים בֵּין דֶּרֶךְ כָּבוֹד בֵּין דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן בֵּין דָּבָר הָרָאוּי

לַמִּזְבֵּחַ בֵּין דָּבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי כָּל הַנִּמְצָא בִּפְנִים אָסוּר אֲפִלּוּ מַיִם וּמֶלַח. וּפְעוֹר וּמַרְקוּלִיס כָּל הַנִּמְצָא עִמָּהֶן בֵּין בִּפְנִים בֵּין בַּחוּץ אָסוּר בַּהֲנָאָה. וְכֵן אַבְנֵי מַרְקוּלִיס אֶבֶן הַנִּרְאֵית שֶׁהִיא עִמּוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה:

יז עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהָיָה לָהּ מֶרְחָץ אוֹ גִּנָּה נֶהֱנִים בָּהֶם שֶׁלֹּא בְּטוֹבָה וְאֵין נֶהֱנִים בָּהֶם בְּטוֹבָה. הָיָה לָהּ וְלַאֲחֵרִים נֶהֱנִין בָּהֶן אֲפִלּוּ בְּטוֹבַת כִּנָּיָהּ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן שָׂכָר:

יח מֶרְחָץ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לִרְחֹץ בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא נַעֲשֵׂית שָׁם לְנוֹי וְלֹא לְעֲבָדָה. שֶׁנֶּאֱמַר אֱלֹהֵיהֶם. בִּזְמַן שֶׁנּוֹהֲגִים בָּהּ מִנְהַג אֱלֹהוּת וְלֹא בִּזְמַן שֶׁמְּבַזִּין אוֹתָן כְּגוֹן זוֹ שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת עַל הַבִּיב וְהַכֹּל מַשְׁתִּינִין בְּפָנֶיהָ. וְאִם הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ אָסוּר לִכָּנֵס בּוֹ:

יט סַכִּין שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁשָּׁחַט בָּהּ הֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְקֻלְקָל. וְאִם הָיְתָה בְּהֵמָה מְסֻכֶּנֶת הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקֵּן וַהֲרֵי זֶה הַתְּקוּן מֵהֲנָאַת מְשַׁמְּשֵׁי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכֵן אָסוּר לַחְתֹּךְ בָּהּ בָּשָׂר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקֵּן וְאִם חָתַךְ דֶּרֶךְ הֶפְסֵד וְהַשְׁחָתָה מֻתָּר:

פרק ח

א כָּל שֶׁאֵין בּוֹ תְּפִיסַת יַד אָדָם וְלֹא נַעֲשָׂהוּ אָדָם אַף עַל פִּי שֶׁנֶּעֱבַד הֲרֵי זֶה מֻתָּר בַּהֲנָאָה. לְפִיכָךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הָעוֹבְדִים אֶת הֶהָרִים וְאֶת הַגְּבָעוֹת וְאֶת הָאִילָנוֹת הַנִּטּוּעִין מִתְּחִלָּתָן לְפֵרוֹת וְאֶת הַמַּעְיָנוֹת הַנּוֹבְעִין לָרַבִּים וְאֶת הַבְּהֵמָה הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וּמֻתָּר לֶאֱכֹל אוֹתָן הַפֵּרוֹת שֶׁנֶּעֶבְדוּ בִּמְקוֹם גְּדִילָתָן וְאוֹתָהּ הַבְּהֵמָה. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר הַבְּהֵמָה שֶׁהֶקְצַת לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהִיא מֻתֶּרֶת בַּאֲכִילָה בֵּין שֶׁהֶקְצוּהָ לְעָבְדָהּ בֵּין שֶׁהֶקְצוּהָ לְהַקְרִיבָהּ הֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין הַבְּהֵמָה נֶאֱסֶרֶת בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה בָּהּ מַעֲשֶׂה לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲבָל עָשָׂה בָּהּ מַעֲשֶׂה כָּל שֶׁהוּא אֲסָרָהּ. כֵּיצַד, כְּגוֹן שֶׁשָּׁחַט בָּהּ סִימָן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. עָשָׂאָהּ חֲלִיפִין לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסָרָהּ. וְכֵן חֲלִיפֵי חֲלִיפִין. מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשִׂים דְּמֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּהֶחֱמַת עַצְמוֹ. אֲבָל אִם שָׁחַט בְּהֶמַת חֲבֵרוֹ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ הֶחֱלִיפָהּ לֹא נֶאֶסְרָה שֶׁאֵין אָדָם אוֹסֵר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְקַרְקַע עוֹלָם לֹא אֲסָרָהּ. חָפַר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסָרָהּ:

ב מַיִם שֶׁעֲקָרָן הַגֶּשֶׁם וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהֶן לֹא אֲסָרָן. נִטְלָן בְּיָדוֹ וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהֶן אֲסָרָן. אַבְנֵי הַר שֶׁנִּדַּלְדְּלוּ וַעֲבָדָן בִּמְקוֹמָם מֻתָּרוֹת שֶׁהֲרֵי אֵין בָּהֶן תְּפִיסַת יַד אָדָם:

ג יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּקַף לְבֵנָה לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהּ וְלֹא הִשְׁתַּחֲוָה לָהּ וּבָא עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ בַּהֲנָאָה שֶׁזִּקִּיפָתָהּ מַעֲשֶׂה. וְכֵן אִם זָקַף בֵּיצָה וּבָא עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ. חָתַךְ דְּלַעַת וְכַיּוֹצֵא בָּהּ וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ. הִשְׁתַּחֲוָה לַחֲצִי דְּלַעַת וַחֲצִי הָאַחֵר מִעֹרֶה בּוֹ הֲרֵי זֶה אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁמָּא זֶה הַחֵצִי כְּמוֹ יָד לַחֲצִי הַנֶּעֱבָד. אֵילָן שֶׁנִּטָּעוּ מִתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה נֶעֱבָד אָסוּר בַּהֲנָאָה וְזוֹ הִיא אֲשֵׁרָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. הָיָה אֵילָן נָטוּעַ וּגְדָעוֹ וּפְסָלוֹ לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲפִלּוּ הִבְרִיךְ וְהִרְכִּיב בִּגּוּפוֹ שֶׁל אֵילָן וְהוֹצִיא שָׂרִיגִים כּוֹרֵת אֶת הַשָּׂרִיגִים וְהֵם אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וּשְׁאָר הָאֵילָן מֻתָּר. וְכֵן הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְאֵילָן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נֶאֱסַר גּוּפוֹ כָּל הַשָּׂרִיגִים וְהֶעָלִים וְהַלּוּלְבִין וְהַפֵּרוֹת שֶׁיּוֹצִיא כָּל זְמַן שֶׁהוּא נֶעֱבָד הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה. אֵילָן שֶׁהָיוּ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מְשַׁמְּרִין אֶת פֵּרוֹתָיו וְאוֹמְרִים שֶׁהֵם מוּכָנִים לַעֲשׂוֹת שֵׂכָר לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִי וְעוֹשִׂין מֵהֶן שֵׂכָר וְשׂוֹתִים אוֹתוֹ בְּיוֹם חַגָּם הֲרֵי זֶה הָאֵילָן אָסוּר בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁסְּתָמוֹ שֶׁהוּא אֲשֵׁרָה וּלְפִיכָךְ עוֹשִׂין בְּפֵרוֹתָיו כָּךְ שֶׁזּוֹ הִיא חֻקָּהּ שֶׁל אֲשֵׁרָה:

ד אֵילָן שֶׁמַּעֲמִידִין תַּחְתָּיו עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כָּל זְמַן שֶׁהִיא תַּחְתָּיו אָסוּר בַּהֲנָאָה. נִטְלָהּ מִתַּחְתָּיו הֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁאֵין הָאִילָן עַצְמוֹ הוּא הַנֶּעֱבָד. בַּיִת שֶׁבָּנָאוּ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מִתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה הַבַּיִת עַצְמוֹ נֶעֱבָד וְכֵן הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְבֵית בְּנוּי הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה. הָיָה בָּנוּי וְסִיְּדוּ וְכִיְּרוּ לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עַד שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ נוֹטֵל מַה שֶּׁחִדֵּשׁ וְהַחִדּוּשׁ אָסוּר בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁעַשָּׂאוּהוּ לְעָבְדוֹ וּשְׁאָר הַבַּיִת מֻתָּר. הִכְנִיס עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְתוֹךְ הַבַּיִת כָּל זְמַן שֶׁהִיא שָׁם הַבַּיִת אָסוּר בַּהֲנָאָה. הוֹצִיאָהּ הֻתַּר הַבַּיִת. וְכֵן אֶבֶן שֶׁחָצָבָהּ מִתְּחִלָּה לְעָבְדָהּ אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה. הָיְתָה חֲצוּבָה וְצִיְּרָהּ וְכִיְּרָהּ שֶׁתֶּעֱבֵד אֲפִלּוּ צִיֵּר וְכִיֵּר בְּגוּף הָאֶבֶן וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר אִם כִּיֵּר עָלֶיהָ נוֹטֵל מַה שֶּׁחִדֵּשׁ וְהוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה הוֹאִיל וְנַעֲשָׂה שֶׁיֵּעָבֵד וּשְׁאָר הָאֶבֶן מֻתָּר:

ה אֶבֶן שֶׁהֶעֱמִיד עָלֶיהָ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה כָּל זְמַן שֶׁהִיא עָלֶיהָ. סִלְּקָה הָאֶבֶן מֻתֶּרֶת. מִי שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנָפַל אָסוּר לִבְנוֹתוֹ. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. כּוֹנֵס לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ וּבוֹנֶה וְאוֹתוֹ הֶרֶוַח מְמַלְּאֵהוּ קוֹצִים אוֹ צוֹאָה. כְּדֵי שֶׁלֹּא יַרְחִיב לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. הָיָה הַפֹּתֶל שֶׁלּוֹ וְשֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים יְהוֹן מֻחֱצָה לְמֻחֱצָה, מֻחֱצָה שֶׁלּוֹ מֻתָּר בַּהֲנָאָה וְשֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. אֲבָנָיו עֵצָיו וַעֲפָרוֹ הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה:

ו כֵּיצַד מְאַבֵּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּשְׁאָר דְּבָרִים הָאֲסוּרִים בִּגְלָלָהּ כְּגוֹן מְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ. שׁוֹחֵק וְזוֹרֶה לָרוּחַ אוֹ שׁוֹרֵף וּמֵטִיל לַיָּם הַמֶּלַח:

ז דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ תְּפִיסַת יַד אָדָם שֶׁנֶּעֱבַד כְּגוֹן הָרִים וּבְהֵמָה וְאֵילָן אַף עַל פִּי שֶׁהַנֶּעֱבָד עַצְמוֹ מֻתָּר בַּהֲנָאָה צִפּוּיוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה וְהַנִּהֶנֶה בְּכָל שֶׁהוּא מֵהֶן לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "לֹא תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם". וְכָל צִפּוּיֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי הֵן בִּכְלַל מְשַׁמְּשֶׁיהָ:

ח עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁבִּטְּלוּהָ קֹדֶם שֶׁתָּבוֹא לִידֵי יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ", כְּשֶׁבָּאוּ לְיָדֵינוּ וְהֵן נוֹהֲגִין בָּהֶם אֱלֹהוּת, אֲבָל אִם בִּטְּלוּם הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין:

ט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם אֲפִלּוּ הָיָה לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים בָּהּ שֻׁתָּפוּת אֵין בְּטוּלוֹ מוֹעִיל כְּלוּם אֶלָּא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה לְעוֹלָם וּטְעוּנָה גְּנִיזָה. וְכֵן עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁבָּאת לְיַד יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כָּךְ בִּטְּלָהּ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים אֵין בְּטוּלוֹ מוֹעִיל כְּלוּם אֶלָּא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה לְעוֹלָם. וְאֵין יִשְׂרָאֵל מְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וַאֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים. עוֹבֵד כּוֹכָבִים קָטָן אוֹ שׁוֹטֶה אֵינוֹ מְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁבִּטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁלּוֹ בֵּין שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲחֵרִים בְּעַל כָּרְחוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאָנַסוֹ יִשְׂרָאֵל עַל כָּךְ הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים הַמְבַטֵּל עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֵין בִּטּוּלוֹ בִּטּוּל. הַמְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּטֵל מְשַׁמְּשֶׁיהָ. בְּטֵל מְשַׁמְּשֶׁיהָ מְשַׁמְּשֶׁיהָ מֻתָּרִים וְהִיא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה עַד שֶׁיְּבַטְּלֶנָּה. וְתִקּוֹבֶת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם:

י כֵּיצַד מְבַטְּלָהּ. קָטַע רֹאשׁ חָטְמָהּ רֹאשׁ אָזְנָהּ רֹאשׁ אֶצְבָּעָהּ פָּחֲסָה בְּפָנֶיהָ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חִסְּרָהּ אוֹ שֶׁמְּכָרָהּ לְצוֹרֵף יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. אֲבָל אִם מִשְׁכְּנָהּ אוֹ מְכָרָהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים אוֹ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ צוֹרֵף אוֹ שֶׁנָּפְלָה עָלֶיהָ מַפֹּלֶת וְלֹא פִּנָּהּ. גִּנְּבוּהָ לִסְטִים וְלֹא תָּבָעוּהָ. רָקַק בְּפָנֶיהָ. הִשְׁתִּין בְּפָנֶיהָ. גְּרָרָהּ. זָרַק בָּהּ אֶת הַצּוֹאָה הֲרֵי זוֹ אֵינָהּ בְּטֵלָה:

יא עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהֲנִיחוּהָ עוֹבְדֶיהָ בִּשְׁעַת שָׁלוֹם מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה שֶׁהֲרֵי בִּטְּלוּהָ. בִּשְׁעַת מִלְחָמָה אֲסוּרָה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֲנִיחוּהָ אֶלָּא מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּשְׁבְּרָה מֵאֵלֶיהָ שְׁבָרֶיהָ אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה עַד שֶׁיְּבַטְּלוּהָ. לְפִיכָךְ הַמּוֹצֵא שִׁבְרֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה שֶׁמָּא לֹא בִּטְּלוּהָ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. וְאִם הָיְתָה שֶׁל פְּרָקִים וְהֶדְיוֹט יָכוֹל לְהַחֲזִירָם צָרִיךְ לְבַטֵּל כָּל פֶּרֶק וּפֶרֶק מִפְּרָקֶיהָ וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר כֵּיוָן שֶׁבִּטֵּל אֵיבָר אֶחָד מִמֶּנָּה בָּטְלוּ כָּל הַשְּׁבָרִים:

יב מִזְבֵּחַ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּפְגַּם עַדַיִן הוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה עַד שֶׁיִּנָּתֵץ רַבּוֹ בְּיַד עוֹבֵד כּוֹכָבִים. וּבִימוֹס שֶׁנִּפְגַּם מֵאֵלָיו אֲפִלּוּ אֵי זֶהוּ בִּימוֹס וְאֵי זֶהוּ מִזְבֵּחַ. בִּימוֹס אֶבֶן אַחַת. מִזְבֵּחַ אֲבָנִים הַרְבֵּה. וְכֵיצַד מְבַטְּלִין אַבְנֵי מַרְקוּלִיס. כֵּיוָן שֶׁבָּנָה מֵהֶם בִּנְיָן אוֹ חִפָּה בָּהֶן אֶת הַדְּרָכִים וְכֵיוֹצֵא בְּאֵלּוּ הֲרֵי הֵן מֻתָּרִים בַּהֲנָאָה. כֵּיצַד מְבַטְּלִים אֶת הָאֲשֵׁרָה. קוֹרֵם מִמֶּנָּה עָלֶה אוֹ זָרַק מִמֶּנָּה יוֹנֵק נָטַל מִמֶּנָּה מַקֵּל אוֹ שַׁרְבִּיט אוֹ שֶׁשָּׁפָאָהּ שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. שְׁפָאָהּ לְצָרְכָּהּ הִיא אֲסוּרָה וּשְׁפָאֶיהָ מֻתָּרִים. וְאִם הָיְתָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּין לְצָרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ בֵּין הִיא וּבֵין שְׁפָאֶיהָ אֲסוּרָה לְעוֹלָם שֶׁעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵין לָהּ בִּטּוּל לְעוֹלָם:

פרק ט

א שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵי חַגָּם שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אָסוּר לִקַּח מֵהֶם וְלִמְכֹּר לָהֶם דָּבָר הַמִּתְקַיֵּם, לְלָוּת מֵהֶן וּלְהַלְוּוֹתָם, לִפָּרַע מֵהֶן וְלִפְרֹעַ לָהֶם מִלְוֶה בְּשָׁטָר אוֹ עַל הַמַּשְׁכּוֹן אֲבָל מִלְוֶה עַל פֶּה נִפְרָעִין מֵהֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. וּמֻתָּר לִמְכֹּר לָהֶן דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם כְּגוֹן יְרָקוֹת וְתַבְשִׁיל עַד יוֹם חַגָּם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲבָל בְּשְׁאָר אַרְצוֹת אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא יוֹם חַגָּם בִּלְבַד. עָבַר וְנָשָׂא וְנָתַן עִמָּהֶן בְּאוֹתָן הַשְּׁלֹשָׁה יָמִים הֲרֵי זֶה מֻתָּר בַּהֲנָאָה. וְהַנּוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּיוֹם חַגָּם עִמָּהֶן הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה:

ב וְאָסוּר לִשְׁלֹחַ דּוֹרוֹן לְכוּתִי בְּיוֹם אִידוֹ אֶלָּא אִם כֵּן נוֹדַע לוֹ שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֵינוֹ עוֹבְדָהּ. וְכֵן כּוּתִי שֶׁשָּׁלַח דּוֹרוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם חַגּוֹ לֹא יְקַבְּלֶנּוּ מִמֶּנּוּ. וְאִם חָשַׁשׁ לְאֵיבָה נוֹטְלוֹ בְּפָנָיו וְאֵינוֹ נֶהֱנֶה בּוֹ עַד שֶׁיִּוָּדַע לוֹ שֶׁזֶּה הִכּוּתִי אֵינוֹ עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְאֵינוֹ מוֹדֶה בָּהּ:

ג הָיָה אֵידָן שֶׁל אוֹתָן עַכּוּ"ם יָמִים הַרְבֵּה שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה אוֹ עֲשָׂרָה כָּל אוֹתָן הַיָּמִים כְּיוֹם אֶחָד הֵן וְכֻלָּן אֲסוּרִין עִם ג׳ יָמִים לִפְנֵיהֶן:

ד כְּנַעֲנִים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הֵם וְיוֹם רִאשׁוֹן הוּא יוֹם אִידָם. לְפִיכָךְ אָסוּר לָתֵת וְלָשֵׂאת עִמָּהֶם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שִׁשִּׁי שֶׁבְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר יוֹם רִאשׁוֹן עַצְמוֹ שֶׁהוּא אָסוּר בְּכָל מָקוֹם. וְכֵן נוֹהֲגִין עִמָּהֶם בְּכָל אִידֵיהֶם:

ה יוֹם שֶׁמִּתְכַּנְּסִין בּוֹ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְהַעֲמִיד לָהֶן מֶלֶךְ וּמַקְרִיבִין וּמְקַלְּסִים לֵאלֹהֵיהֶם יוֹם חַגָּם הוּא וַהֲרֵי הוּא כְּשְׁאָר חַגֵּיהֶם אֲבָל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁעוֹשֶׂה הוּא חַג לְעַצְמוֹ וּמוֹדֶה לְכוֹכָב שֶׁלּוֹ וּמְקַלְּסוֹ בְּיוֹם שֶׁנּוֹלַד בּוֹ וְיוֹם תִּגְלַחַת זְקָנוֹ אוֹ בְּלוֹרִיתוֹ וְיוֹם שֶׁעָלָה בּוֹ מִן הַיָּם וְשֶׁיָּצָא מִבֵּית הָאֲסוּרִים וְיוֹם שֶׁעָשָׂה בּוֹ מִשְׁתֶּה לְבָנוֹ וְכֵיוֹצֵא בָּאֵלּוּ אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הָאִישׁ בִּלְבַד. וְכֵן יוֹם שֶׁיָּמוּת לָהֶן בּוֹ מֵת וַיַּעֲשׂוּהוּ חַג אוֹתָם הָעוֹשִׂים אֲסוּרִין אוֹתוֹ הַיּוֹם. וְכָל מִיתָה שֶׁשּׁוֹרְפִין בָּהּ כֵּלִים וּמְקַטְּרִים קְטֹרֶת בְּיָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אֵין יוֹם הֶחָג אָסוּר אֶלָּא לְעוֹבְדֶיהָ בִּלְבַד. אֲבָל אוֹתָם שֶׁשְּׂמֵחִים בּוֹ וְאוֹכְלִין וְשׁוֹתִין וּמְשַׁמְּרִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי מִנְהָג אוֹ מִפְּנֵי כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ אֲבָל הֵם אֵין מוֹדִין בּוֹ הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין לָשֵׂאת וְלָתֵת עִמָּהֶן:

ו דְּבָרִים שֶׁהֵן מְיֻחָדִין לְמִין מִמִּינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם אָסוּר לְמִכֹּר לְעוֹבְדֵי אוֹתָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְעוֹלָם. וּדְבָרִים שֶׁאֵינָן מְיֻחָדִין לָהּ מוֹכְרִין אוֹתָם סְתָם. וְאִם פֵּרֵשׁ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהוּא קוֹנֶה אוֹתָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר לְמִכֹּר לוֹ אֶלָּא אִם כֵּן פָּסְלוֹ מִלְּהַקְרִיבוֹ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. לְפִי שֶׁאֵין מַקְרִיבִין חָסֵר לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ז הָיוּ מְעֹרָבִין דְּבָרִים הַמְיֻחָדִין עִם דְּבָרִים שֶׁאֵין מְיֻחָדִין כְּגוֹן לְבוֹנָה זָכָה בִּכְלַל לְבוֹנָה שְׁחוֹרָה מוֹכֵר הַכֹּל סְתָם וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יְלַקֵּט הַזָּכָה לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

ח כְּשֵׁם שֶׁאֵין מוֹכְרִין לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים דְּבָרִים שֶׁמַּחֲזִיקִין בָּהֶן יְדֵיהֶן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כָּךְ אֵין מוֹכְרִין לָהֶם דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ נֶזֶק לָרַבִּים כְּגוֹן דֻּבִּים וַאֲרָיוֹת וּכְלֵי זַיִן וּכְבָלִים וְשַׁלְשְׁלָאוֹת. וְאֵין מַשְׁחִיזִין לָהֶם אֶת הַזַּיִן. וְכָל שֶׁאָסוּר לִמְכֹּר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים אָסוּר לִמְכֹּר לְיִשְׂרָאֵל הֶחָשׁוּד לִמְכֹּר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְכֵן אָסוּר לִמְכֹּר כְּלֵי נֶזֶק לְיִשְׂרָאֵל לְסָטִים:

ט הָיוּ יִשְׂרָאֵל שׁוֹכְנִים בֵּין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְכָרְתוּ לָהֶם בְּרִית מֵתָר לִמְכֹּר כְּלֵי זַיִן לַעֲבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְגִיסוֹתָיו מִפְּנֵי שֶׁעוֹשִׂים בָּהֶם מִלְחָמָה עִם צָרֵי הַמְּדִינָה לְהַצִּילָהּ וְנִמְצְאוּ מְגִנִּים עָלֵינוּ שֶׁהֲרֵי אָנוּ שְׁרוּיִין בְּתוֹכָם. עִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֵתָר לְהַלֵּךְ חוּצָה לָהּ וְאָסוּר לְהִכָּנֵס בְּתוֹכָהּ. הָיָה חוּצָה לָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֵתָר לְהַלֵּךְ בְּתוֹכָהּ:

י הַהוֹלֵךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אָסוּר לוֹ לַעֲבֹר בְּעִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁהַדֶּרֶךְ מְיֻחֶדֶת לְאוֹתוֹ מָקוֹם אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם דֶּרֶךְ אַחֶרֶת וְנִקְרֶה וְהָלַךְ בְּזוֹ מֵתָר:

יא אָסוּר לִבְנוֹת עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים כִּפָּה שֶׁמַּעֲמִידִים בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאִם עָבַר וּבָנָה שְׁכָרוֹ מֻתָּר. אֲבָל בּוֹנֶה הוּא לְכַתְחִלָּה הַטְּרַקְלִין אוֹ הֶחָצֵר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אוֹתָהּ הַכִּפָּה:

יב עִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהָיוּ בָהּ חֲנֻיּוֹת מְעֻשָּׂרוֹת וְשֶׁאֵינָן מְעֻשָּׂרוֹת הַמְעֻשָּׂרוֹת אָסוּר לֵהָנוֹת בָּהֶן בְּכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָן מִפְּנֵי שֶׁחֲזָקָתָן שֶׁבִּגְלַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים נִתְעַשְּׂרוּ וְשֶׁאֵינָן מְעֻשָּׂרוֹת מֻתָּרוֹת בַּהֲנָאָה. חֲנֻיּוֹת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר לִשְׁכֹּרָן מִפְּנֵי שֶׁמְּהַנֶּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

יג הַמּוֹכֵר בַּיִת לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים דָּמָיו אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וְיוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. אֲבָל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁאָנְסוּ יִשְׂרָאֵל וְגָזְלוּ בֵּיתוֹ וְהֶעֱמִידוּ בּוֹ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים דָּמָיו מֻתָּרִין, וְכוֹתֵב וּמַעֲלֶה בְּעַרְכָּאוֹת שֶׁלָּהֶם:

יד וַחֲלִילִין שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אָסוּר לִסְפֹּד בָּהֶן. הוֹלְכִין לְיָרִיד שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְלוֹקְחִין מֵהֶן בְּהֵמָה עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת בְּגֵיוֹתָן וּבָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים וְכוֹתֵב וּמַעֲלֶה בְּעַרְכָּאוֹת שֶׁלָּהֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּלוֹקֵחַ מִבַּעַל הַבַּיִת שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן מֶכֶס אֲבָל הַלּוֹקֵחַ שָׁם מִן הַתָּגָּר אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹתֵן מֶכֶס לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנִמְצָא זֶה מְהַנֶּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. עָבַר וְלָקַח מִן הַתָּגָּר. אִם בְּהֵמָה לָקַח מְנַשֵּׁר פַּרְסוֹתֶיהָ מִן הָאַרְכֻּבָּה וּלְמַטָּה. וְאִם כְּסוּת וְכֵלִים לָקַח יְרַקְּבוּ. לָקַח מָעוֹת וּכְלֵי מַתָּכוֹת יוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. לָקַח עֶבֶד לֹא מַעֲלִים וְלֹא מוֹרִידִין:

טו עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁעָשָׂה לִבְנוֹ אוֹ לְבִתּוֹ מִשְׁתֶּה אָסוּר לֵהָנוֹת מִפְּעֻדָּתוֹ. וַאֲפִלּוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת הַיִּשְׂרָאֵל מְשֻׁלָּח שָׁם אָסוּר הוֹאִיל וּבְמִסְבַּת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲכָלוֹ. וּמֵאֵימָתַי אָסוּר לֶאֱכֹל אֶצְלוֹ מִשֶּׁיַּתְחִיל לַעֲסֹק וּלְהָכִין צָרְכֵי סְעֻדָּה וְכָל יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וּלְאַחַר יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְאִם עָשָׂה סְעֻדָּה אַחֶרֶת מֵחֲמַת הַנִּשּׂוּאִין אֲפִלּוּ לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם אָסוּר עֵד שֶׁיַּעֲשֶׂה עָשָׂר חֹדֶשׁ. וְכָל הַהַרְחָקָה הַזֹּאת מִפְּנֵי עֲבוֹדָה שֶׁל כּוֹכָבִים הוּא שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לד טו) "וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ" (שמות לד טז) "וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ" וְגוֹ':

טז בַּת יִשְׂרָאֵל לֹא תֵּינִיק אֶת בְּנָהּ שֶׁל עוֹבֶדֶת כּוֹכָבִים מִפְּנֵי שֶׁמְּגַדֶּלֶת בֵּן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְלֹא תְּיַלֵּד אֶת הַנָּכְרִית עַכּוּ"ם אֲבָל מְיַלֶּדֶת הִיא בְּשָׂכָר מְשׁוּם אֵיבָה. וְהַנָּכְרִית עַכּוּ"ם מְיַלֶּדֶת אֶת בַּת יִשְׂרָאֵל וּמֵינִיקָה אֶת בְּנָהּ בִּרְשׁוּתָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא תַּהֲרֹגְנוּ:

יז הַהוֹלְכִין לְתַרְפּוּת עַכּוּ"ם אָסוּר לְשָׂאת וְלָתֵת עִמָּהֶן וְהַבָּאִים מֵתָרִין וְהוּא שֶׁלֹּא יְהִיוּ קְשׁוּרִין זֶה בָּזֶה שֶׁאִם הָיוּ קְשׁוּרִין שֶׁמָּא דַּעְתָּן לַחֲזֹר. יִשְׂרָאֵל הַהוֹלֵךְ לְתַרְפּוּת עַכּוּ"ם, בַּהֲלִיכָה מֵתָר לָשֵׂאת וְלָתֵת עִמּוֹ שֶׁמָּא יַחֲזֹר בּוֹ וּבַחֲזִירָה אָסוּר. יִשְׂרָאֵל מוּמָר בֵּין בַּהֲלִיכָה בֵּין בַּחֲזִירָה אָסוּר:

יח יִשְׂרָאֵל שֶׁהָלַךְ לְיָרִיד שֶׁל עַכּוּ"ם, בַּחֲזִירָה אָסוּר לָשֵׂאת וְלָתֵת עִמּוֹ שֶׁמָּא עַכּוּ"ם מָכַר לָהֶן שָׁם, וּדְמֵי עַכּוּ"ם בְּיַד יִשְׂרָאֵל אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וּבְיַד עַכּוּ"ם מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה, וּמִפְּנֵי זֶה נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין עִם עַכּוּ"ם הַבָּא מִן הַתַּרְפּוּת שֶׁל עַכּוּ"ם וְאֵין נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין עִם יִשְׂרָאֵל הַבָּא מִן הַתַּרְפּוּת הַהוּא וְלֹא עִם יִשְׂרָאֵל מוּמָר לֹא בַּהֲלִיכָתוֹ וְלֹא בַּחֲזִירָתוֹ:

פרק י

א אֵין כּוֹרְתִין בְּרִית לִשְׁבָּעָה עַמְּמִין כְּדִי שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּהֶן שָׁלוֹם וְנִנִּיחַ אוֹתָם לַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "לֹא תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית" אֶלָּא יַחֲזִרוּ מֵעֲבוֹדָתָם אוֹ יֵהָרְגוּ. וְאָסוּר לְרַחֵם עֲלֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "וְלֹא תְחָנֵּם". לְפִיכָךְ אִם רָאָה מֵהֶם אוֹבֵד אוֹ טוֹבֵעַ בַּנָּהָר לֹא יַעֲלֶנּוּ. רָאָהוּ נָטוּי לָמוּת לֹא יַצִּילֶנּוּ. אֲבָל לְאַבְּדוֹ בְּיָדוֹ אוֹ לְדָחֲפוֹ לַבּוֹר וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ מִלְחָמָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשִׁבְעָה עַמְּמִין אֲבָל הַמּוֹסְרִים וְהָאֶפִּיקוֹרוֹסִין מִיִּשְׂרָאֵל הָיָה דִּין לְאַבְּדָן בְּיָד וּלְהוֹרִידָן עַד בְּאֵר שַׁחַת מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מְצָרִים לְיִשְׂרָאֵל וּמְסִירִין אֶת הָעָם מֵאַחֲרֵי ה׳:

ב מִכָּאן אַתָּה לָמֵד שֶׁאָסוּר לְרַפְּאוֹת עַכּוּ״ם אֲפִלּוּ בְּשָׂכָר. וְאִם הָיָה מִתְיָרֵא מֵהֶן אוֹ שֶׁהָיָה חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם אֵיבָה מְרַפֵּא בְּשָׂכָר אֲבָל בְּחִנָּם אָסוּר. וְגֵר תּוֹשָׁב הוֹאִיל וַאֲתָה מְצַוֶּה לְהַחֲיוֹתוֹ מְרַפְּאִים אוֹתוֹ בְּחִנָּם:

ג אֵין מוֹכְרִין לָהֶם בָּתִּים וְשָׂדוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבְסוּרְיָא מוֹכְרִין לָהֶם בָּתִּים אֲבָל לֹא שָׂדוֹת. וּמַשְׁכִּירִין לָהֶם בָּתִּים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ שְׁכוּנָה וְאֵין שְׁכוּנָה פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה. וְאֵין מַשְׁכִּירִין לָהֶם שָׂדוֹת. וּבְסוּרְיָא מַשְׁכִּירִין לָהֶם שָׂדוֹת. וּמִפְּנֵי מָה הֶחְמִירוּ בְּשָׂדֶה, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁתַּיִם, מַפְקִיעָה מִן הַמַּעֲשְׂרוֹת וְנוֹתֵן לָהֶם חֲנָיָה בַּקַּרְקַע. וּמֵתָר לִמְכֹּר לָהֶם בָּתִּים וְשָׂדוֹת בְּחוּצָה לָאָרֶץ מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ אַרְצָנוּ:

ד אַף בְּמָקוֹם שֶׁהִתִּירוּ לְהַשְׁכִּיר לֹא לְבֵית דִּירָה הִתִּירוּ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַכְנִיס לְתוֹכָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנֶאֱמַר (דברים ז כו) "לֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ". אֲבָל מַשְׁכִּיר לָהֶן בָּתִּים לַעֲשׂוֹתָן אוֹצָר. וְאֵין מוֹכְרִין לָהֶן פֵּרוֹת וּתְבוּאָה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן בַּמְּחֻבָּר לַקַּרְקַע. אֲבָל מוֹכֵר הוּא מִשֶּׁיְּקֻץ אוֹ מוֹכֵר לוֹ עַל מְנָת לָקֹץ וְקוֹצֵץ. וּמִפְּנֵי מָה אֵין מוֹכְרִין לָהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "וְלֹא תְחָנֵּם" לֹא תִתֵּן לָהֶם חֲנָיָה בַּקַּרְקַע שֶׁאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם קַרְקַע יְשִׁיבָתָן יְשִׁיבַת עַרַאי הִיא. וְכֵן אָסוּר לְסַפֵּר בְּשִׂבְחָן וַאֲפִלּוּ לוֹמַר כַּמָּה נָאֶה עוֹבֵד כּוֹכָבִים זֶה בְּצוּרָתוֹ. קַל וָחֹמֶר שֶׁיִּסְפֹּר בְּשֶׁבַח מַעֲשָׂיו אוֹ שֶׁיְּחַבֵּב דָּבָר מִדִּבְרֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תְחָנֵּם לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵן בְּעֵינֶיךָ, מִפְּנֵי שֶׁגּוֹרֵם לְהִדָּבֵק עִמּוֹ וְלִלְמֹד מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים. וְאָסוּר לִתֵּן לָהֶם מַתְּנַת חִנָּם אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְגֵר תּוֹשָׁב שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד כא) "לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי", בְּמִכְיָרָה וְלֹא בִּנְתִינָה:

ה מְפָרְנְסִים עֲנֵיֵּי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עִם עֲנֵיֵּי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְאֵין מְמַחִין בִּידֵי עֲנֵיֵּי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בְּלֶקֶט שִׁכְחָה וּפֵאָה מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְשׁוֹאֲלִים בִּשְׁלוֹמָם וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם חַגָּם מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְאֵין כּוֹפְלִין לָהֶן שָׁלוֹם לְעוֹלָם. וְלֹא יִכָּנֵס לְבֵיתוֹ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּיוֹם חַגּוֹ לָתֵת לוֹ שָׁלוֹם. מְצָאוֹ בַּשּׁוּק נוֹתֵן לוֹ שָׁלוֹם בְּשָׂפָה רָפָה וּבְכֹבֶד רֹאשׁ:

ו אֵין כָּל הַדְּבָרִים הָאֲלּוּ אֲמוּרִים אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אוֹ שֶׁיֵּד עַכּוּ״ם תַּקִּיפָה עַל יִשְׂרָאֵל אֲבָל בִּזְמַן שֶׁיֵּד יִשְׂרָאֵל תַּקִּיפָה עֲלֵיהֶם אָסוּר לָנוּ לְהַנִּיחַ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בֵּינֵינוּ. וַאֲפִלּוּ יוֹשֵׁב יְשִׁיבַת עַרַאי אוֹ עוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בִּסְחוֹרָה לֹא יַעֲבֹר בְּאַרְצֵנוּ אֶלָּא עַד שֶׁיְּקַבֵּל עָלָיו שֶׁבַע מִצְוֹת שֶׁנִּצְטַוּוּ בְּנֵי נֹחַ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג לג) "לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצֶךָ" אֲפִלּוּ לְפִי שָׁעָה. וְאִם קִבֵּל עָלָיו שֶׁבַע מִצְוֹת חֲבֵרֵי זֶה גֵּר תּוֹשָׁב. וְאֵין מְקַבְּלִין גֵּר תּוֹשָׁב אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁהַיּוֹבֵל נוֹהֵג אֲבָל שֶׁלֹּא בִּזְמַן הַיּוֹבֵל אֵין מְקַבְּלִין אֶלָּא גֵּר צֶדֶק בִּלְבַד:

פרק יא

א אֵין הוֹלְכִין בְּחֻקּוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְלֹא מִדַּמִּין לָהֶן לֹא בְּמַלְבּוּשׁ וְלֹא בְּשֵׂעָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ כג) "וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹי". וְנֶאֱמַר (ויקרא יח ג) "וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ". וְנֶאֱמַר (דברים יב ל) "הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם". הַכֹּל בְּעִנְיָן אֶחָד הוּא מַזְהִיר שֶׁלֹּא יִדְמֶה לָהֶן. אֶלָּא יִהְיֶה הַיִּשְׂרָאֵל מֻבְדָּל מֵהֶן וְיָדוּעַ בְּמַלְבּוּשׁוֹ וּבִשְׂאָר מַעֲשָׂיו כְּמוֹ שֶׁהוּא מֻבְדָּל מֵהֶן בְּמַדָּעוֹ וּבְדֵעוֹתָיו. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (ויקרא כ כו) "וָאַבְדֵּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים". לֹא יִלְבַּשׁ בְּמַלְבּוּשׁ הַמְיֻחָד לָהֶן. וְלֹא יְגַדֵּל צִיצִית רֹאשׁוֹ כְּמוֹ צִיצִית רֹאשָׁם. וְלֹא יְגַלַּח מִן הַצְּדָדִין וְיַנִּיחַ הַשֵּׂעָר בָּאֶמְצַע כְּמוֹ שֶׁהֵן עוֹשִׂין וְזֶה הַנִּקְרָא בְּלוּרִית. וְלֹא יְגַלַּח הַשֵּׂעָר מִכְּנֶגֶד פָּנָיו מֵאֹזֶן לְאֹזֶן וְיַנִּיחַ הַפֵּרַע מִלְּאַחֲרָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין הֵן. וְלֹא יִבְנֶה מְקוֹמוֹת כִּבְנְיַן הֵיכָלוֹת שֶׁל עַכּוּ״ם כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ בָּהֶן רַבִּים כְּמוֹ שֶׁהֵן עוֹשִׂין. וְכָל הָעוֹשֶׂה אַחַת מֵאֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן לוֹקֶה:

ב עַכּוּ״ם שֶׁהָיָה מִסְתַּפֵּר מִיִּשְׂרָאֵל כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ לִבְלוּרִיתוֹ קָרוֹב שָׁלֹשׁ אֲצָבָעוֹת לְכָל רוּחַ שׁוֹמֵט אֶת יָדוֹ:

ג יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה קָרוֹב לַמַּלְכוּת וְצָרִיךְ לֵישֵׁב לִפְנֵי מַלְכֵיהֶם וְהָיָה לוֹ גְּנַאי לְפִי שֶׁלֹּא יִדְמֶה לָהֶן חֲרֵי זֶה מֵתָר לִלְבֹּשׁ בְּמַלְבּוּשֵׁיהֶן וּלְגַלַּח כְּנֶגֶד פָּנָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁהֵן עוֹשִׂין:

ד אֵין מְנַחֲשִׁין כְּעַכּוּ"ם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כו) "לֹא תְנַחֲשׁוּ". כֵּיצַד הוּא הַנַּחַשׁ. כְּגוֹן אֵלּוּ שֶׁאוֹמְרִים הוֹאִיל וְנָפְלָה פִּתִּי מִפִּי אוֹ נָפַל מַקֵּלִי מִיָּדִי אֵינִי הוֹלֵךְ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי הַיּוֹם שֶׁאִם אֵלֵךְ אֵין חֲפָצַיי נַעֲשִׂים. הוֹאִיל וְעָבַר שׁוּעָל מִימִינִי אֵינִי יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתִי הַיּוֹם שֶׁאִם אֵצֵא יִפְגָּעֵנִי אָדָם רַמַּאי. וְכֵן אֵלּוּ שֶׁשּׁוֹמְעִים צִפְצוּף הָעוֹף וְאוֹמְרִים יִהְיֶה כָּךְ וְלֹא יִהְיֶה כָּךְ. טוֹב לַעֲשׂוֹת דָּבָר פְּלוֹנִי וְרַע לַעֲשׂוֹת דָּבָר פְּלוֹנִי. וְכֵן אֵלּוּ שֶׁאוֹמְרִים שְׁחֹט תַּרְנְגוֹל זֶה שֶׁקָּרָא עַרְבִית. שְׁחֹט תַּרְנְגֶלֶת זוֹ שֶׁקָּרְאָה כְּמוֹ תַּרְנְגוֹל. וְכֵן הַמֵּשִׂים סִימָנִים לְעַצְמוֹ אִם יֵאָרַע לִי כָּךְ וְכָךְ אֶעֱשֶׂה דָּבָר פְּלוֹנִי וְאִם לֹא יֵאָרַע לִי לֹא אֶעֱשֶׂה, כֻּלְּיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בַּדְּבָרִים הָאֵלּוּ הַכֹּל אָסוּר. וְכָל הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה מִפְּנֵי דָּבָר מִדְּבָרִים אֵלּוּ לוֹקֶה:

ה מִי שֶׁאָמַר דִּירָה זוֹ שֶׁבָּנִיתִי סִימָן טוֹב הָיְתָה עָלַי. אִשָּׁה זוֹ שֶׁנָּשָׂאתִי וּבְהֵמָה זוֹ שֶׁקָּנִיתִי מְבֹרֶכֶת הָיְתָה מֵעֵת שֶׁקָּנִיתִיהָ עֲשָׂרָתִי. וְכֵן הַשּׁוֹאֵל לְתִינוֹק אֵי זֶה פָּסוּק אַתָּה לוֹמֵד אִם אָמַר לוֹ פָּסוּק מִן הַבְּרָכוֹת יִשְׂמַח וְיֹאמַר זֶה סִימָן טוֹב כָּל אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מֵתֶר הוֹאִיל וְלֹא כִּוֵּן מַעֲשָׂיו וְלֹא נִמְנַע מִלַּעֲשׂוֹת אֶלָּא עָשָׂה זֶה סִימָן לְעַצְמוֹ לְדָבָר שֶׁכְּבָר הָיָה הֲרֵי זֶה מֻתָּר:

ו אֵיזֶהוּ קוֹסֵם זֶה הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה מִשְּׁאָר הַמַּעֲשִׂיּוֹת כְּדֵי שֶׁיִּשּׁוֹם וְתִפָּנֶה מַחֲשַׁבְתּוֹ מִכָּל הַדְּבָרִים עַד שֶׁיֹּאמַר דְּבָרִים שֶׁעֲתִידִים לִהְיוֹת וְיֹאמַר דָּבָר פְּלוֹנִי עָתִיד לִהְיוֹת אוֹ אֵינוֹ הוֹוֶה אוֹ שֶׁיֹּאמַר שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כֵּן וְהִזְהֲרוּ מִכָּךְ. יֵשׁ מִן הַקּוֹסְמִין שֶׁמְּשַׁמְּשִׁים בְּחֹל אוֹ בַּאֲבָנִים. וְיֵשׁ מִי שֶׁגּוֹהֵר לָאָרֶץ וְנָנוּעַ וְצוֹעֵק. וְיֵשׁ מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּמַרְאָה שֶׁל בַּרְזֶל אוֹ בַּעֲשָׁשִׁית וּמְדַמִּין וְאוֹמְרִים. וְיֵשׁ מִי שֶׁנּוֹשֵׂא מַקֵּל בְּיָדוֹ וְנִשְׁעָן עָלָיו וּמַכֶּה בּוֹ עַד שֶׁתִּפָּנֶה מַחֲשַׁבְתּוֹ וּמְדַבֵּר. הוּא שֶׁהַנָּבִיא אוֹמֵר (הושע ד יב) "עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ":

ז אָסוּר לִקְסֹם וְלִשְׁאֹל לְקוֹסֵם אֶלָּא שֶׁהַשּׁוֹאֵל לְקוֹסֵם מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת אֲבָל הַקּוֹסֵם עַצְמוֹ אִם עָשָׂה מַעֲשֶׂה מִכָּל אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ" וְגוֹ' (דברים יח י) "קֹסֵם קְסָמִים":

ח אֵיזֶהוּ מְעוֹנֵן אֵלּוּ נוֹתְנֵי עִתִּים שֶׁאוֹמְרִים בְּאַצְטַגְנִינוּת יוֹם פְּלוֹנִי טוֹב יוֹם פְּלוֹנִי רַע יוֹם פְּלוֹנִי רָאוּי לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה פְּלוֹנִית שָׁנָה פְּלוֹנִית אוֹ חֹדֶשׁ פְּלוֹנִי רַע לְדָבָר פְּלוֹנִי:

ט אָסוּר לְעוֹנֵן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂה מַעֲשֶׂה אֶלָּא הוֹדִיעַ אוֹתָן הַכְּזָבִים שֶׁהַכְּסִילִים מְדַמִּין שֶׁהֵן דִּבְרֵי אֱמֶת וְדִבְרֵי חֲכָמִים. וְכָל הָעוֹשֶׂה מִפְּנֵי הָאַצְטַגְנִינוּת וְכִוֵּן מְלַאכְתּוֹ אוֹ הֲלִיכָתוֹ בְּאוֹתוֹ הָעֵת שֶׁקָּבְעוּ הַכּוֹכְבֵי שָׁמַיִם הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כו) "לֹא תְעוֹנֵנוּ". וְכֵן הָאוֹחֵז אֶת הָעֵינַיִם וּמְדַמֶּה בְּפָנֵי הָרוֹאִים שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה תִּמָּהוֹן וְהוּא לֹא עָשָׂה הֲרֵי זֶה בִּכְלַל מְעוֹנֵן וְלוֹקֶה:

י אֵיזֶהוּ חוֹבֵר זֶה שֶׁמְּדַבֵּר בִּדְבָרִים שֶׁאֵינָן לְשׁוֹן עַם וְאֵין לָהֶן עִנְיָן וּמַעֲלֶה עַל דַּעְתּוֹ בְּסִכְלוּתוֹ שֶׁאוֹתָן הַדְּבָרִים מוֹעִילִין. עַד שֶׁהֵן אוֹמְרִים שֶׁהָאוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ עַל הַנָּחָשׁ אוֹ עַל הָעַקָּרָב אֵינוֹ מַזִּיק וְהָאוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ עַל הָאִישׁ אֵינוֹ נִזּוֹק. וּמֵהֶן אוֹחֵז בְּיָדוֹ בְּעֵת שֶׁמְּדַבֵּר מַפְתֵּחַ אוֹ סֶלַע וְכַיּוֹצֵא בַּדְּבָרִים הָאֵלּוּ הַכֹּל אָסוּר. וְהַחוֹבֵר עַצְמוֹ שֶׁאָחַז בְּיָדוֹ כְּלוּם אוֹ שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה עִם דִּבּוּרוֹ אֲפִלּוּ הֶרְאָה בְּאֶצְבָּעוֹ הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְחֹבֵר חָבֶר". אֲבָל אִם אָמַר דְּבָרִים בִּלְבַד לֹא הֵנִיד לֹא אֶצְבַּע וְלֹא רֹאשׁ וְלֹא הָיָה בְּיָדוֹ כְּלוּם. וְכֵן אָדָם שֶׁאָמַר עָלָיו הֶחָבֵר אוֹתָן הַקּוֹלוֹת וְהוּא יוֹשֵׁב לְפָנָיו וּמְדַמֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּזֶה הֲנָאָה מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת מִפְּנֵי שֶׁנִּשְׁתַּתֵּף בְּסִכְלוּת הַחֹבֵר. וְכָל אוֹתָן הַקּוֹלוֹת וְהַשֵּׁמוֹת הַמְשֻׁנִּים הַמְכֻעָרִים לֹא יֵרֵעוּ וְגַם הֵיטֵב אֵין אוֹתָם:

יא מִי שֶׁנִּשְׁכּוֹ עַקְרָב אוֹ נָחָשׁ מֻתָּר לִלְחֹשׁ עַל מְקוֹם הַנְּשִׁיכָה וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת כְּדֵי לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ וּלְחַזֵּק לִבּוֹ. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַדָּבָר מוֹעִיל כְּלוּם הוֹאִיל וּמְסֻכָּן הוּא הִתִּירוּ לוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּטָּרֵף דַּעְתּוֹ עָלָיו:

יב הַלּוֹחֵשׁ עַל הַמַּכָּה וְקוֹרֵא פָּסוּק מִן הַתּוֹרָה. וְכֵן הַקּוֹרֵא עַל הַתִּינוֹק שֶׁלֹּא יִבָּעֵת וְהַמַּנִּיחַ סֵפֶר תּוֹרָה וּתְפִלִּין עַל הַקֶּטֶן בִּשְׁבִיל שֶׁיְּיַשֵּׁן. לֹא דַּי לָהֶם שֶׁהֵם בִּכְלַל מְנַחֲשִׁים וְחוֹבְרִים אֶלָּא שֶׁהֵן בִּכְלַל הַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה שֶׁהֵן עוֹשִׂין דִּבְרֵי תּוֹרָה רְפוּאַת גּוּף וְאֵינָן אֶלָּא רְפוּאַת נְפָשׁוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ג כב) "וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ". אֲבָל הַבָּרִיא שֶׁקָּרָא פְּסוּקִין וּמִזְמוֹר מִתְהִלִּים כְּדֵי שֶׁתָּגֵן עָלָיו זְכוּת קְרִיאָתָן וְיִנָּצֵל מִצָּרוֹת וּמִנִּזָּקִים הֲרֵי זֶה מֻתָּר:

יג אֵיזֶהוּ דּוֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים זֶה הַמַּרְעִיב אֶת עַצְמוֹ וְהוֹלֵךְ וְלָן בְּבֵית הַקְּבָרוֹת כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא מֵת בַּחֲלוֹם וְיוֹדִיעוֹ מַה שֶּׁשָּׁאַל עָלָיו. וְיֵשׁ אֲחֵרִים שֶׁהֵם לוֹבְשִׁים מַלְבּוּשִׁים יְדוּעִים וְאוֹמְרִים דְּבָרִים וּמַקְטִירִין קְטֹרֶת יְדוּעָה וְיֵשְׁנִים לְבַדָּן כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא מֵת פְּלוֹנִי וְיִסַּפֵּר עִמּוֹ בַּחֲלוֹם. כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר כָּל הָעוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא הַמֵּת וְיוֹדִיעוֹ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים":

יד אָסוּר לִשְׁאֹל בַּעַל אוֹב אוֹ בַּעַל יִדְּעֹנִי שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְשֹׁאֵל אוֹב וְיִדְּעֹנִי". נִמְצָאתָ לָמֵד שֶׁבַּעַל אוֹב וְיִדְּעֹנִי עַצְמָן בִּסְקִילָה וְהַנִּשְׁאָל בָּהֶן בְּאַזְהָרָה וּמַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. וְאִם כִּוֵּן מַעֲשָׂיו וְעָשָׂה כְּפִי מֵאֲמָרָן לוֹקֶה:

טו הַמְכַשֵּׁף חַיָּב סְקִילָה וְהוּא שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים. אֲבָל הָאוֹחֵז אֶת הָעֵינַיִם וְהוּא שֶׁיֵּרָאֶה שֶׁעָשָׂה וְהוּא לֹא עָשָׂה לוֹקֶה מַכַּת מַרְדּוּת. מִפְּנֵי שֶׁלָּאו זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמְכַשֵּׁף בִּכְלָל (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ" הוּא וְלָאו שֶׁנִּתַּן לְאַזְהָרַת מִיתַת בֵּית דִּין הוּא וְאֵין לוֹקִין עָלָיו שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב יז) "מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה":

טז וּדְבָרִים הָאֵלּוּ כֻּלָּן דִּבְרֵי שֶׁקֶר וְכָזָב הֵן וְהֵם שֶׁהִטְעוּ בָּהֶן עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הַקַּדְמוֹנִים לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת כְּדֵי שֶׁיִּנְהֲגוּ אַחֲרֵיהֶן. וְאֵין רָאוּי לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם חֲכָמִים מְחֻכָּמִים לְהִמָּשֵׁךְ בַּהֲבָלִים אֵלּוּ וְלֹא לְהַעֲלוֹת עַל לֵב שֶׁיֵּשׁ תּוֹעֶלֶת בָּהֶן. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כג כג) "כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל". וְנֶאֱמַר (דברים יח יד) "כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל מְעֹנְנִים וְאֶל קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן" וְגוֹ'. כָּל הַמַּאֲמִין בִּדְבָרִים הָאֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן וּמְחַשֵּׁב בְּלִבּוֹ שֶׁהֵן אֱמֶת וּדְבַר חָכְמָה אֲבָל הַתּוֹרָה אָסְרָתַן אֵינָן אֶלָּא מִן הַסְּכָלִים וּמְחֻסְרֵי הַדַּעַת וּבְכָלַל הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים שֶׁאֵין דַּעְתָּן שְׁלֵמָה. אֲבָל בַּעֲלֵי הַחָכְמָה וּתְמִימֵי הַדֵּעוֹת יֵדְעוּ בְּרְאָיוֹת בְּרוּרוֹת שֶׁכָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים שֶׁאָסְרָה תּוֹרָה אֵינָם דִּבְרֵי חָכְמָה אֶלָּא תֹּהוּ וְהֶבֶל שֶׁנִּמְשְׁכוּ בָּהֶן חִסְרֵי הַדַּעַת וְנָטְשׁוּ כָּל דַּרְכֵי הָאֱמֶת בִּגְלָלָן. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרָה תּוֹרָה כְּשֶׁהִזְהִירָה עַל כָּל אֵלּוּ הַהֲבָלִים (דברים יח יג) "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ":

פרק יב

א אֵין מְגַלְּחִין פַּאֲתֵי הָרֹאשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם". וְחַיָּב עַל כָּל פֵּאָה וּפֵאָה. לְפִיכָךְ הַמְגַלֵּחַ שְׁנֵי צִדָּעָיו אֲפִלּוּ בְּבַת אַחַת וְהַתְרָאָה אַחַת לוֹקֶה שְׁתַּיִם. אֶחָד הַמְגַלֵּחַ הַפֵּאוֹת בְּלִבַּד וּמִנַּיִן שֶׁעָר כָּל הָרֹאשׁ וְאֶחָד הַמְגַלֵּחַ כָּל הָרֹאשׁ כְּאֶחָד לוֹקֶה הוֹאִיל וְגִלַּח הַפֵּאוֹת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּאִישׁ הַמְגַלֵּחַ אֲבָל אִישׁ הַמִּתְגַלֵּחַ אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אִם כֵּן סִיֵּעַ לַמְגַלֵּחַ. וְהַמְגַלֵּחַ אֶת הַקָּטָן לוֹקֶה:

ב הָאִשָּׁה שֶׁגִּלְּחָה פְּאַת רֹאשׁ הָאִישׁ אוֹ שֶׁנִּתְגַּלְּחָה פְּטוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם" (ויקרא יט כז) "וְלֹא תַשְׁחִית פְּאַת זְקָנֶךָ" כָּל שֶׁיֵּשְׁנוֹ בְּבַל תַּשְׁחִית יֶשְׁנוֹ בְּבַל תַּקִּיף, וְאִשָּׁה שֶׁאֵינָהּ בְּבַל תַּשְׁחִית לְפִי שֶׁאֵין לָהּ זָקָן אֵינָהּ בְּבַל תַּקִּיף. לְפִיכָךְ הָעֲבָדִים הוֹאִיל וְיֵשׁ לָהֶם זָקָן אֲסוּרִין בְּהַקָּפָה:

ג כָּל מִצְוֹת לֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁבַּתּוֹרָה אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים חַיָּבִים חוּץ מִ"בַּל תַּשְׁחִית" וּ"בַל תַּקִּיף" וּ"בַל יִטַּמֵּא כֹּהֵן לַמֵּתִים" (משנה קידושין א ז). וְכָל מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁהִיא מִזְּמַן לִזְמַן וְאֵינָהּ תְּדִירָה נָשִׁים פְּטוּרוֹת חוּץ מִקִּדּוּשׁ הַיּוֹם וַאֲכִילַת מַצָּה בְּלֵילֵי הַפֶּסַח וַאֲכִילַת הַפֶּסַח וּשְׁחִיטָתוֹ וְהַקְהֵל וְשִׂמְחָה שֶׁהַנָּשִׁים חַיָּבוֹת:

ד טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס הֲרֵי הֵן סָפֵק, נוֹתְנִין עֲלֵיהֶן חֲמְרֵי הָאִישׁ וְחֲמְרֵי הָאִשָּׁה בְּכָל מָקוֹם וְחַיָּבִים בַּכֹּל. וְאִם עָבְרוּ אֵינָם לוֹקִין:

ה אַף עַל פִּי שֶׁהָאִשָּׁה מַתֶּרֶת לְגַלַּח פְּאַת רֹאשָׁהּ הֲרֵי הִיא אֲסוּרָה לְגַלַּח פְּאַת רֹאשׁ הָאִישׁ. וַאֲפִלּוּ קָטָן אָסוּר לָהּ לְגַלַּח לוֹ פֵּאָה:

ו וּפֵאָה זוֹ שֶׁמַּנִּיחִים בַּצְּדָעִים לֹא נִתְּנוּ בּוֹ חֲכָמִים שִׁעוּר וְשָׁמַעְנוּ מִזְּקֵנֵינוּ שֶׁאֵינוֹ מַנִּיחַ פָּחוֹת מֵאַרְבָּעִים שְׂעָרוֹת. וּמֻתָּר לְלַקֵּט הַפֵּאוֹת בְּמִסְפָּרַיִם לֹא נֶאֱסַר אֶלָּא הַשְׁחָתָה בְּתַעַר:

ז דֶּרֶךְ כֹּהֲנֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הָיָה לְהַשְׁחִית זְקָנָם. לְפִיכָךְ אָסְרָה תּוֹרָה לְהַשְׁחִית הַזָּקָן. וְחָמֵשׁ פֵּאוֹת יֵשׁ בּוֹ. לְחִי הָעֶלְיוֹן וּלְחִי הַתַּחְתּוֹן מִיָּמִין וְכֵן מִשְּׂמֹאל וְשִׂבְלֶת הַזָּקָן. וְלוֹקֶה עַל כָּל פֵּאָה וּפֵאָה. וְאִם נָטָלָן כֻּלָּן כְּאַחַת לוֹקֶה חֲמֵשׁ. וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיְּגַלְּחֶנּוּ בְּתַעַר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "וְלֹא תַשְׁחִית אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ" גִּלּוּחַ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַשְׁחָתָה. לְפִיכָךְ אִם גִּלַּח זְקָנוֹ בְּמִסְפָּרַיִם פָּטוּר. וְאֵין הַמִּתְגַּלֵּחַ לוֹקֶה עַד שֶׁיְּסַיֵּעַ. וְאִשָּׁה מֻתֶּרֶת לְהַשְׁחִית זְקָנָהּ אִם יֵשׁ לָהּ שֶׁעָר בַּזָּקָן. וְאִם הִשְׁחִיתָה זְקַן הָאִישׁ פְּטוּרָה:

ח הַשָּׁפָה מֻתָּר לְגַלְּחוֹ בְּתַעַר וְהוּא הַשֶּׁעָר שֶׁעַל גַּב הַשָּׂפָה הָעֶלְיוֹנָה וְכֵן הַשֶּׁעָר הַמְרֻלְדָּל מִן הַשָּׂפָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁהוּא מֻתָּר לֹא נָהֲגוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁחִיתוֹ אֶלָּא יַגִּלֵּחַ קָצָתוֹ עַד שֶׁלֹּא יַעֲכֹּב אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה:

ט הָעֲבֶרֶת הַשֵּׂעָר מִשְּׁאָר הַגּוּף כְּגוֹן בֵּית הַשֶּׁחִי וּבֵית הָעֶרְוָה אֵינוֹ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים וְהַמַּעֲבִירוֹ מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַעֲבִירִין אוֹתוֹ אֶלָּא נָשִׁים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַן עַצְמוֹ תִּקּוּן נָשִׁים. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁמַּעֲבִירִין הַשֵּׂעָר הַנָּשִׁים וַאֲנָשִׁים אִם הֶעֱבִיר אֵין מַכִּין אוֹתוֹ. וּמֻתָּר לְהַעֲבִיר שְׂעַר שְׁאָר אֵיבָרִים בְּמִסְפָּרַיִם בְּכָל מָקוֹם:

י לֹא תַעֲדֶה אִשָּׁה עַדֵי הָאִישׁ כְּגוֹן שֶׁתָּשִׂים בְּרֹאשָׁהּ מִצְנֶפֶת אוֹ כּוֹבַע אוֹ תִּלְבַּשׁ שִׁרְיוֹן וְכַיּוֹצֵא בּוֹ אוֹ שֶׁתִּתְגַּלַּח רֹאשָׁהּ כְּאִישׁ. וְלֹא יַעֲדֶה אִישׁ עַדֵי אִשָּׁה כְּגוֹן שֶׁיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי צִבְעוֹנִין וַחֲלִי זָהָב בְּמָקוֹם שֶׁאֵין לוֹבְשִׁין אוֹתָן הַכֵּלִים וְאֵין מְשִׁימִים אוֹתוֹ הַחֲלִי אֶלָּא נָשִׁים הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה. אִישׁ שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה וְאִשָּׁה שֶׁעָדְתָה עֲדֵי אִישׁ לוֹקִין. הַמְלַקֵּט שְׂעָרוֹת לְבָנוֹת מִתּוֹךְ הַשְּׁחוֹרוֹת מֵרֹאשׁוֹ אוֹ מִזְּקָנוֹ מְשֻׁיָּלָקֵט שַׁעֲרָה אַחַת לוֹקֶה מִפְּנֵי שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה. וְכֵן אִם צָבַע שְׂעָרוֹ שָׁחוֹר מְשֻׁיָּצָבַע שֵׂעָר לְבָנָה אַחַת לוֹקֶה. טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס אֵינוֹ עוֹטֶה כְּאִשָּׁה וְלֹא מְגַלֵּחַ רֹאשׁוֹ כְּאִישׁ וְאִם עָשָׂה כֵּן אֵינוֹ לוֹקֶה:

יא כְּתֹבֶת קַעֲקַע הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה הוּא שֶׁיִּשְׂרֹט עַל בְּשָׂרוֹ וִימַלֵּא מְקוֹם הַשְּׂרִיטָה כָּחֹל אוֹ דְּיוֹ אוֹ שְׁאָר צְבָעוֹנִים הָרוֹשְׁמִים. וְזֶה הָיָה מִנְהַג הָעַכּוּ״ם שֶׁרוֹשְׁמִין עַצְמָן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּלוֹמַר שֶׁהוּא עֶבֶד מָכוּר לָהּ וּמַרְשָׁם לַעֲבוֹדָתָהּ. וּמֵעֵת שֶׁיִּרְשֹׁם בְּאֶחָד מִדְּבָרִים הָרוֹשְׁמִין אַחַר שֶׁיִּשְׂרֹט בְּאֵי זֶה מָקוֹם מִן הַגּוּף בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה לוֹקֶה. כָּתַב וְלֹא רָשַׁם בְּצֶבַע אוֹ שֶׁרָשַׁם בְּצֶבַע וְלֹא כָּתַב בִּשְׂרִיטָה פָּטוּר עַד שֶׁיִּכְתֹּב וִיקַעֲקֵעַ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כח) ״וּכְתֹבֶת קַעֲקַע״. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּכוֹתֵב בְּבָשָׂרוֹ וְקִעְקְעוֹ בּוֹ אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אִם כֵּן סִיֵּעַ כְּדֵי שֶׁיִּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה. אֲבָל אִם לֹא עָשָׂה כְּלוּם אֵינוֹ לוֹקֶה:

יב הַשּׂוֹרֵט שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמֵּת לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כח) ״וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בִּבְשַׂרְכֶם״. אֶחָד כֹּהֵן וְאֶחָד יִשְׂרָאֵל. שָׂרַט שְׂרִיטָה אַחַת עַל חָמֵשׁ מֵתִים אוֹ חָמֵשׁ שְׂרִיטוֹת עַל מֵת אֶחָד לוֹקֶה חָמֵשׁ. וְהוּא שֶׁהִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל אַחַת וְאַחַת:

יג גְּדִידָה וּשְׂרִיטָה אַחַת הִיא. וּכְשֶׁהָיוּ הָעַכּוּ״ם שׂוֹרְטִים בִּבְשָׂרָם עַל מֵתֵיהֶם מִפְּנֵי הַצַּעַר כָּךְ הָיוּ חוֹבְלִין בְּעַצְמָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א יח כח) ״וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם״. גַּם זֶה אָסְרָה תּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) ״לֹא תִתְגֹּדְדוּ״. אֶלָּא שֶׁעַל מֵת בֵּין שָׂרַט בְּיָדוֹ בֵּין שָׂרַט בִּכְלִי לוֹקֶה. לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בִּכְלִי חַיָּב מַלְקוּת בְּיָדוֹ פָּטוּר:

יד וּבְכָלַל אַזְהָרָה זֶה שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁנֵי בָּתֵּי דִינִין בְּעִיר אַחַת זֶה נוֹהֵג כְּמִנְהָג זֶה וְזֶה נוֹהֵג כְּמִנְהָג אַחֵר. שֶׁהֲבָר זֶה גּוֹרֵם לְמַחֲלוֹקוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) ״לֹא תִתְגֹּדְדוּ״ לֹא תֵּעָשׂוּ אֲגֻדּוֹת אֲגֻדּוֹת:

טו הַקֹּרֵחַ קָרְחָה עַל הַמֵּת לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) ״וְלֹא תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת״. אֶחָד יִשְׂרָאֵל וְאֶחָד כֹּהֵן שֶׁשָּׂרַט עַל הַמֵּת אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת. הַקֹּרֵחַ אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ קָרְחוֹת עַל מֵת אֶחָד לוֹקֶה כְּמִנְיַן הַקָּרְחוֹת וְהוּא שֶׁהִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל קָרְחָה וְקָרְחָה. אֶחָד הַקֹּרֵחַ בְּיָדוֹ אוֹ בְּסַם אוֹ הִטְבִּיל אֶצְבְּעוֹתָיו בְּסַם וְהִנִּיחָם בַּחֲמִשָּׁה מְקוֹמוֹת בְּרֹאשׁוֹ בְּבַת אַחַת הוֹאִיל וְקָרַח חָמֵשׁ קָרְחוֹת אַף עַל פִּי שֶׁהֵיא הַתְרָאָה אַחַת לוֹקֶה חָמֵשׁ שֶׁהֲרֵי כֻּלָּן בָּאִין כְּאַחַת. וְחַיָּב עַל כָּל הָרֹאשׁ כְּבֵין הָעֵינַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא ה) ״לֹא יִקְרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם״. וְכַמָּה שִׁעוּר הַקָּרְחָה כְּדֵי שֶׁיֵּרָאֶה מֵרֹאשׁוֹ כִּגְרִיס פָּנוּי בְּלִי שֵׂעָר:

טז הַקֹּרֵחַ רֹאשׁוֹ אוֹ הַשּׂוֹרֵט בִּבְשָׂרוֹ עַל בֵּיתוֹ שֶׁנָּפַל וְעַל סְפִינָתוֹ שֶׁנִּטְבְּעָה בַּיָּם פָּטוּר וְאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא עַל הַמֵּת בִּלְבַד אוֹ הַשּׂוֹרֵט לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. הַקֹּרֵחַ קָרְחָה בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ וְהַשּׂוֹרֵט שְׂרִיטָה בִּבְשַׂר חֲבֵרוֹ וְהַכּוֹתֵב כְּתֹבֶת קַעֲקַע בִּבְשָׂרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ וְהָיָה חֲבֵרוֹ מְסַיֵּעַ. בִּזְמַן שֶׁשְּׁנֵיהֶן מְזִידִין שְׁנֵיהֶן לוֹקִין. אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד הַמֵּזִיד מִשְּׁנֵיהֶם לוֹקֶה וְהַשּׁוֹגֵג פָּטוּר: